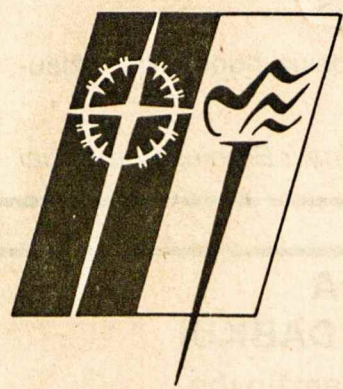

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (2118) 1990 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 25

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

Juoda – balta

Socialinio tvarkymosi galvosūkiai atsirado kartu su žmogumi, kai jis tarė, kad bendrauti su kitais neišvengia. Kiekvienas priklauso kuriam nors kitam, anas gali duoti, o tam reikia imti ir turėti, anas sugeba pagaminti, šitas nesugeba, anas stipresnis, o šitas silpnesnis. Šimtai skirtingumų ir vienas kito papildymų.

TAČIAU tasai bendravimas neišsivystė žaliuojančiose rojaus lygumose. Kopta į kalnus, leistas į bedugnes. Vieni pajėgė, kiti ne. Vieni norėjo, kiti ne. Vieni stengėsi ir dirbo, kiti ne. Ir pagaliau visa tai buvo pavadinta socialine nelygybe, kuri niekieno ir niekaip negalėjo būti panaikinta net iki šių žmogaus išsiaiškinimo dienų. O bandymų, kaip žinome, ir idėjų, ir revoliucijomis netrūko. Šio šimtmečio pradžioje "svieto lygintojų" tarpe pasirodė ir šaunių idealistų, akiai tikėjusių, kad pasaulio gėrybių padalinimas visiems lygiomis priklauso nuo valstybinės santvarkos. Todėl senojo pasaulio griovimas ir naujojo statymas jiems rodėsi kaip vienintelis teisingas kelias žmonijos gerovei sukurti. Kaip matome, deja, naujojo pasaulio statymas prievartiniu, idėjos sufanatimo būdu nuriedėjo į bedugnę. Net ir naujojo žmogaus lipdymas, naudojant jo prigimčiai ir paskirčiai nepriimtinius mišinius, jokio pasisekimo neturėjo. Žmogus nusisuko, nenorėdamas tapti idėjos robotu. Šitoje vietoje ir reikėtų ieškoti atsakymo — socialinio tvarkymosi esmės, ryškinančios lygybės ir nelygybės problemas. Atsisukama į žmogų individą, jo požiūrį žmonių santykiavimo klausimu, į jo laikyseną, moralinį laipsnį, net vidinę kultūrą.

SOcialinio tvarkymosi reformos, jei jos grindžiamos vien tik privalomomis nuostatomis ar politine glazūra nublizgintomis ateities vizijomis, nekreipiant dėmesio į paties žmogaus vidinį dėsningumą, negali būti sėkmingos. Dar blogiau, kai socialinių reformų siekiant, žmonės suskirstomi į dvi grupes: išnaudotojus ir skriaudžiamuosius. Šitai, žinoma, buvo paprasta ir paranku tiems, kurie bandė žmoniją užkirsti klasių kovos būtinumu. Jeigu jau kova, tai kaip kitaip: vieni juodi, kiti balti. Deja, toks žmonių sugrupavimas yra didelė klaida. Pirmiausia tarp išnaudotojų ir skriaudžiamųjų jokių būdu negalima išvesti esminės ribos, nes viskas sumaišyta, ir rankiojant ar tik nepririnktu tiek grupių, kiek yra žmonių. Nėra abejonų, kad visi sutiks, jog išnaudotojas yra blogas žmogus. Bet iš tikrųjų tai juk nenusako jo socialinės padėties, o tik parodo jį kaip tokį. Tuo tarpu klasių kovos grupuotėje išnaudotojas — tai tik turtuolis, darbdavys, fabrikantas, žemvaldis ir t.t. O nusikraustasis — kiekvienas, kuris tiems dirba. Nesunkus paskirstymas. Deja, visiškai neatsakantis į išnaudojimo problemas klausimus, kurie žymiai gilesni, negu tik "juoda-balta". Išnaudojimas ar neišnaudojimas priklauso nuo žmogaus apsisprendimo, jo dvasinio stiprumo ar silpnumo požymių, jo pasaulėžvalgos — ne nuo jo turto ar neturto. Atsimintina dar ir tai, kad "vargšų ir skriaudžiamųjų" luoma labai dažnai žmogus nuveda pats save per tinginystę, kuriai plėstis netiesioginiu būdu padeda kai kur jau kraštutiniams siekiantys valstybiniai socialinio aprūpinimo įstatymai. Tuo būdu įvairaus plauko apsieidėliai įsitvirtina parazitiniame gyvenime ir skriaudžia sąžiningus dirbančius žmones, dažnai per vargą ir išvertę įsigijusius profesijas ar verslus. Rugsėjo 6 d. Ontario provincijos rinkimus laimėjo socialistai (NDP). Jų vadas ir naujasis ministras pirmininkas Bob Rae, lietuviams arčiau pažįstamas po jo lankymosi Lietuvoje, atsidūrė tarp pažadų ir tikrovės. Linkėtina, kad toje tikrovėje atitinkamą vietą rastų ir žmogaus dvasinės pažangos reikmuo. Č.S.

Koplytėlė – Lietuvos Rūpintojėlis, pritvirtinta prie pakelės medžio Bartninkuose, Vilkaviškio rajone, išlikusi sovietinės okupacijos siaurėjimo metu

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Kovoja dėl Karaliaučiaus ateities

Įtakingo Vokietijos bankininko samprotavimai ir siūlomi planai

A. LEMBERGAS

Vakarų Vokietijos bankininkas Wilhelmas Christiansas yra įtakinga asmenybė. Jis prižiūri Vokietijų banko (Deutsche Bank) finansų reikalus, daug prisidėjo prie vokiečių ir sovietų susitaikymo, siekia glaudaus abiejų šalių ūkio bendradarbiavimo. Be to, šis bankininkas jau kuris metas energingai kovoja dėl Kaliningrado-Karaliaučiaus ateities. Tuo klausimu Miuncheno dienraštis *Sueddeutsche Zeitung* rugsėjo 6 paskelbė pasikalbėjimą su Chirstiansu. Štai ką iš jo patiriame.

"Rusijos šiaurės vakarų kampelis"

Paskutinėmis Antrojo pasaulinio karo dienomis aštuoniolikmetis puskarininkis Wilhelmas Christiansas su ginklu gynė Koenigsbergą, kurį mes nuo seno Karaliaučiumi vadiname, o Maskva po karo jį perkristijo Kaliningradu. Dabar Christiansas, žymus bankininkas, su kuriuo prieš penkerius metus, vos atėjęs į valdžią, Gorbachiovas pirmiausia užmezgė kalbą. Londono laikraštis *Financial Times* neseniai rašė, jog Christiansas pradėjo naują "mūšį už Koenigsbergą". Tai aiški nesąmonė, sako bankininkas. Čia jokia krašto reokupacija ar mėginimas surasti kokias nors "užpalkalines duris". Jis neslepia, jog karo pergyvenimai jį sieja su Karaliaučiaus sritimi, kuri, jo giliu įsitikinimu, galėtų tapti reikšminga vokiečių ir rusų santykiuose. Christiansas sako: "Šis Rusijos šiaurės vakarų kampelis galėtų pasidaryti Rytų ir Vakarų bendradarbiavimo baze. Apie tai aš su Kremliu valdovais jau prieš pusmetį metų kalbėjau." Ta minintis tada nepatikėjo Ševardnazei ir Ryžkovui, kurie siūlė dar keturis dešimtmečius ne-

kišti pirštų. Dabar padėtis pasikeitė. Su vokiečių susijungimu ir šis klausimas išskyla.

Naujos galimybės

Christiansas sako suprantas, kad rusai turi savo abejonių, tačiau susipratimas su vokiečiais dabar jau tiek išaugo, kad galima kalbėtis ir apie tai, ką slepia istorija. Karaliaučius tebėra svarbiausia sovietų karo bazė prie Baltijos jūros, tačiau negali likti visam laikui uždara karo zona. Dabartiniai šio krašto gyventojai nori ryšių su pasauliu, bendradarbiauti su europiečiais, visų pirma, vokiečiais. Christiansas teigia, jog Gorbachiovas ir Kohlį galvoja apie tokį bendradarbiavimą, kokio vakar niekas neįsivaizdavo. Vienas su kitu kalba, teiraujasi, ką pageidauja tie, kurie ten gyvena. Tik kariškiai, kaip visur, dar kiek lėčiau galvoja.

Dar per anksti skubėti su kapitalu

Kaliningradas tapo "ypatinga ūkio sritimi" ir prašo paramos. Vokiečiai siūlosi padėti ne tiek kapitalu, kiek paslaugomis, pavyzdžiui, surasti bendradarbiavimo partnerių. Daug ką čia galima plėtoti, sako Christiansas: žvejyba, uostas, elektrotechnika, žemės ūkis, turizmas. Sukurti mišrių pramonės bendrovių centrą. Ypatingoji Karaliaučiaus ūkio sritis vėliau galėtų pavirsti laisvos prekybos sritimi. Šis miestas žmonių, gėrybių, kapitalo ir minčių mainams kaip nultas, teigia vokiečių bankininkas. Dar per anksti, pasak jo, ieškoti suinteresuotų vokiečių pramonininkų. Jie pradės investuoti tik tada, kai žinos, kaip šis kraštas bus tvarkomas ir kokios garantijos. Draudžiamose srityse niekas neinvestuos, sako Christiansas. Kaliningradas turi tapti at-

viru miestu ir Baltijos ašimi. Neužšalantis uostas — geras išeities taškas. Dabar nė pusės jo pajėgumo nepanaudojama. Kaliningrado jūros ir sausumos kelių ryšiai su Baltija ir Skandinavijos kraštais, su Lenkija ir Vakarų Europa trumpi ir greiti. Kolos pusiasio žaliavos galėtų tuojau pasiekti čia perdirbimo gamyklas.

Vokiečio bankininko nuomone, Sovietų Sąjunga yra milžiniška šalis, kurios įvairių sričių išsivystymas labai skiriasi, todėl čia neįmanomas joks vieningas planas. Ypatin- gaus ūkio sritys galėtų sukurti sektinus pavyzdžius. Kaliningrado patirtį būtų galima kitur pritaikyti. Kaip veikia rinkos ūkis, lengviausiai patiria- mas, susitinkant su jame dirbančiais žmonėmis, kurie pasiren- gę padėti patarimais. Pradžioje tai net svarbesnis dalykas negu didelė kapitalo para- ma. Kapitalo reikia, kai susitariama dėl konkrečių pasiū- lų, teigia Christiansas.

Siūlo kviesti Volgos vokiečius

Kaliningrado srityje šiuo metu gyvena apie 900.000 žmonių, iš jų 90% — rusai. Rusijoje gyvena maždaug du milijonai vokiečių. Karaliaučiaus sritis galėtų priimti jų vos trečdalį. Tokia galimybė tebe- svarstoma, tačiau bankininkas pabrėžia: jeigu Kaliningrado rusai mano, kad Rusijos vokiečiai jiems galėtų padėti, tai jie turėtų juos kviesti. Tai nesąs paskyrimo ar nurodymo dalykas. Kas prieš pastrečių metų atrodė tiktai iliuzija, dabar tampa vizija, nes vokiečiai ir rusai ieško naujo susipratimo. Koenigsbergas šandien yra rusiškas ir pasiliks rusiš- kas, tačiau gal kaip laisvos pre- kybos sritis būsimo Europos ženkle, sako vokiečių bankininkas Wilhelmas Christiansas.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Nauji pavojai

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio pranešimu, Sovietų Sąjungos vadovybė yra painformuota apie tai, kad Lietuvos respublika neketina pasirašyti jokio pavidalo respublikų sąjungos sutarties.

Tuo pačiu pranešama, kad Sovietų Sąjungos pareigūnai atsisako garantuoti savo sutarčių įvykdymą dėl išteklių ir prekių pardavimo Lietuvai jau nuo 1990 m. spalio mėnesio. Tiesiama bankų ir diplomatinė blokada, vakarinių Lietuvos sienų užurpacija, ginkluotas kišimasis į civilinius reikalus, terorizmojami jaunuoliai, atsisakantys tarnauti svetimoje kariuomenėje (...) Ardama veiksmai skiriama daug lėšų ir propagandos priemonių, rengiama nauja agresija. Kviečia "pasaulio tautas ir demokratines valstybes nelikti pasyviomis didėjančio pavojaus Baltijos šalims akivaizdoje".

Kalbėjo parlamente

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio pakviestas, rugsėjo 17 d., VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis pasakė kalbą tarybos posėdyje. Taipgi lankymosi Lietuvoje metu susitiko su įvairių politinių grupių atstovais ir turėjo progos plačiau pasikalbėti su ministere pirmininke K. Prunskiene. (ELTA)

Baltiečiai kovoja

"The Philadelphia Inquirer" rugsėjo 10 d. laidoje rašo — demokratiniai kraštai buvo užklupti staigiu Baltijos valstybių nepriklausomybės paskelbimu. Vakariečiai esą tarp kūjo ir priekalo: norėtų padėti baltiečiams, bet bijo pakenkti Gorbachio reformoms. Tačiau, kad ir nenorom, JAV prezidentas turėjo susitikti su Baltijos valstybių vadais.

Pabaltijo nepriklausomybei esanti didelė kliūtis ty kraštų ekonomikos glaudus sujungimas su Sov. Sąjungos ekonomika.

Nežiūrint visų kliūčių, yra prosvaisčių. Lietuva rugpjūčio 14 d. kaip suvereni valstybė pasirašė sutartį su Rusijos respublika. Tokią sutartį pasirašyti tikisi Latvija ir Estija. Numatoma taipogi sutartis pasirašyti su Ukraina ir Gudija. Tokie veiksmai, pasak straipsnio, veda į nepriklausomybę.

Laikraštis priduria, kad esamoje padėtyje vakariečiai gali pagelbėti Baltijos kraštams. Pirmiausia reikia baltiečiams pagalbos išvystyti laisvos rinkos ekonomiką ir tam tikslui paruošti žmones. Taip pat jiems

reikia techninės pagalbos išvysti regioninį kooperavimą, kad jie galėtų sėkmingai dalyvauti tarptautinėje arenoje. Estija, Latvija ir Lietuva turėtų būti pakviestos kaip stebėtojos dalyvauti lapkričio mėnesį įvykstančioje Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje. Vakariečiai turėtų atkreipti dėmesį į tų kraštų izoliaciją ir padėti jiems nu-sikratyti priklausomybės Maskvai, kad galėtų sėkmingai veikti, kai bus pasiekta tikra nepriklausomybė. Baltijos kraštų žmonės tol nenurims, kol bus iškovota pilna nepriklausomybė, kuri jiems buvo paneigta dešimtmečiais.

Baltijos kraštus lankantys patiria stiprų išpūdį: baltiečiai nuožmiai didžiuojasi savo kultūriniu palikimu, apsi-sprendę ir drąsiai pasiryžę būti laisvi, pasiturintys ir nepriklausomi.

Nauja Sąjūdžio seimo tarybos valdyba

Sąjūdžio seimo taryba išrinko naują valdybą: pirmininku — ilgametį sąjūdių Juozą Tumelį, dirbantį Mažvydo bibliotekoje, vicepirmininkais — filosofą ir "Šiaurės Atėnų" redaktorių Vytautą Radžvilą, vyriausybės tarnyboje dirbančią Angonitą Rupytę, buvusią Sąjūdžio rinkiminės vajeaus koordinatore, Lietuvos mokslų akademijos lituanistą Albertą Zalatorių, Vilniaus universiteto istoriką Alfredą Bumblauską ir kaunietį Alfonsą Vaišnora.

Ir vėl Maskva blokuoja vizas

Į Lietuvą turėjusiam išvykti kun. Kazimierui Pugevičiui neįsivadė vizos. Pasak šaltinių Maskvoje, jo vizą blokuoja KGB. Jis ruošėsi važiuoti į Lietuvą "Caritas" kvietimu aptarti tolimesnius labdaros darbus. Religinė šalpa šiais metais į Lietuvą pasiuntė 40 tonų knygų bei pusę milijono JAV dolerių vertės medicinines pagalbos ir technines įrangas.

Arino Čiuberkio vizą taip pat įstrigo Maskvoje. Jis turėjo rugsėjo 14 d. išskristi su "Campus Crusade for Christ" delegacija į Lietuvą. Kiti delegacijos nariai gavo vizas, o pasak sovietų ambasados Vašingtone, Čiuberkio atveju reikia "specialaus leidimo". Čiuberkis su Kauno ir Akademinio teatro aktorais praėjusį pavasarį Vilniuje įdubavo filmą apie Jėzaus gyvenimą pagal Luko evangeliją. Filmas pagamintas 150 kalbomis. Lietuvių kalba filmo premjera Vilniuje ir Kaune — rugsėjo 21-22 d. (LKC)

Šiame numeryje:

Juoda – balta

Naujasis Ontario premjeras atsidūrė tarp tikrovės ir pažadų

Torontas pralaimėjo Atlantai

Olimpiados sprendimas padarytas penktame balsavime

Kova dėl Karaliaučiaus ateities

Įtakingo Vokietijos bankininko samprotavimai

Pertvarka tautinėje veikloje

Sukruto persitvarkyti Lenkijos lietuviai

Mes – pas jus, jūs – pas mus

Pokalbis su Lietuvos tautosakininke ir dainininke V. Povilioniene

Feminizmas – socialinis variklis II

Moterų diskriminacija tebėra plūliuojanti žmonijos žaizda

Spauda ir mes

"Dirvos" deimantinė sukaktis

Nuotaika – tai sveikata

Dr. V. Meskos sveikatos patarimai

Paskutinės vyskupo dienos

Kankinio vysk. V. Borisevičiaus veikla, ryžtinga laikysena ir mirtis

Bretkūnas ir jo laikai

Šimtas metų nuo pirmojo Šv. Rašto vertimo į lietuvių kalbą

Torontas pralaimėjo Atlantai

Toronto pastangos 1996 m. surengti XXVI-tąsias olimpinės vasaros žaidynes buvo nėsėkmingos. Kai 1986 m. rugpjūčio 19 d. Toronto taryba vienbalsiai nutarė siekti Tarptautinio olimpinio komiteto sutikimo, vieninteliu varžovu tebuvo Atėnai, o 1988 m. varžovų gretas papildė Atlanta, Belgradas, Mančesteris ir Melburnas. Tarptautinio olimpinio komiteto ir jo pirm. J. A. Samarcho galutinio sprendimo rugsėjo 18 d. Tokijo mieste nekantraudami laukė šešių varžovų atstovai.

Beisbolui skirtas SkyDome stadionas ankstyvą rytą pusryčiams sutelkė apie 4.000 torontiečių, erdvių satelito televizijos ryšių sujungtu su Tokijo miestu, pasiruošusių ovacijoms sutikti Toronto pergalę. Deja, televizijos bangomis pas juos atkeliavo skaudus J. A. Samarcho pranešimas, kad 1996 m. olimpinės vasaros žaidynės atiduotos ne Torontui, o Atlantai. Torontiečiams didžiausia rūpestį kėlė Atėnai, 1996 m. minėsiantys modernių olimpinį žaidynių 100 metų sukaktį. JAV Atlantos laimėjimo niekas nesitikiėjo.

Penki balsavimai

Lemtingąjį sprendimą tik penktajame balsavime padarė Tarptautinio olimpinio komiteto aštuoniasdešimt šeši nariai, po kiekvieno išbraukdami mažiausiai balsų gavusį miestą. Pirmajame balsavime Atėnams teko 23 balsai, Atlantai – 19, Torontui – 14, Melburnui – 12, Mančesteriui – 11, Belgradui – 7. Antrajame Atėnai gavo 23 balsus, Melburnas – 21, Atlanta – 20, Torontas – 17, Mančesteris – 5. Trečiajame iškilo du lygūs varžovai Atėnai ir Atlanta su 26 balsais, Torontui palikę 18, Melburnui – 16. Ketvirtajame už Atlantą balsavo 34 komiteto nariai, už Atėnus – 30, už iškrintantį Torontą – 22. Galutinį sprendimą padariusiame penktajame balsavime Atlanta surinko 51 balsą, Atėnai – tik 35.

Rezultatai liudija, kad pradžioje pagrindinis dėmesys teko Atėnams, kuriuose 1896 m. buvo surengtos pirmosios modernios olimpinės vasaros žaidynės, šimto metų sukakties suilauksiančios 1996 m. Jai paminties geriausiai būtų tikusios XXVI-sios olimpinės va-

(Nukelta į 3-čią psl.)

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, remėjo – \$35, garbės – \$45 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalų kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Mažoji Lietuva mirtinoje tyloje

Rezistencinio sąjūdžio suvažiavimo kreipimasis į Lietuvos aukščiausiąją tarybą

Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios tarybos
pirmininkui
Ponui Vytautui Landsbergiui
Vilnius, Lietuva

DIDŽIAI GERBIAMAS
PONE PIRMININKE,

Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio suvažiavimas, 1990 m. rugsėjo 2 d. įvykęs Čikagoje, sveikina Lietuvos vyriausybės ryžtingas pastangas atstatyti Lietuvos valstybę. Jūsų darbams ir pastangoms nuoširdžiai pritaria už tėvynės ribų gyvenanti tautos dalis.

Okupacinė tvarka žiauriai nuteriojo Lietuvą. Dar skaudesnis likimas ištiko Mažąją arba Prūsų Lietuvą. Baisus genocidas sunaikino mūsų genčių gyvenimą, trukusį tūkstančius metų. Tačiau jis negali išbraukti tautos amžių istorijos, negali sunaikinti to krašto žmonių sukurto kalbinio ir kultūrinio palikimo, nei jų kū-

rėjų bei darbuotojų kapų Nemuno ir Priegliaus krantuose. Niekas neturi galios pašalinti Baltijos gyvenimo erdvės, skirtos lietuvių tautai, nei jos laisvės troškimo nuo seniausių laikų.

Kai tauta keliasi nepriklausomam gyvenimui, Mažosios Lietuvos rezistencinis suvažiavimas prašo Lietuvos vyriausybės nepalikti mūsų brangios tėviškės mirtinoje tyloje laisvės rūpesčiuose ir darbuose.

Su pagarba:

Algis A. Regis, pirm.
A. P. Bagdonas, sekr.
Atstovai:
Martynas Brakas
Ansas Lymantas
Ramūnas Buntinas
Ieva Ašmytė
Ieva Jankutė
V. Pėteraitis
T. Andruškevičienė
Vilius Trumpjonas
J. Lampsatis

...Beveik kartu pradėjom šią kelionę,
bet tu pralenkei ir palikai mane.

Tu išėjai į kitą, daug geresnį pasaulį,
ten kur nėra skausmų, vargų ir ligų...

...Bet greitai vėl mes susitiksim
ir garbinsim Dievą Tėvą per amžius kartu...

PAŠKUS – prieš metus, 1989 m. rugsėjo 24 d. Dievas Tėvas pasišaukė pas save mūsų mylimą žmoną, mamą, draugę – **IDA**. Metinių proga prašome draugus ir pažįstamus maldoje prisiminti Jos sielą.

Vyras Lionginas, sūnūs – Robertas
ir Alfredas

PADĖKA

Nuo mūsų mylimo vyro ir tėvelio
a.a. JONO AŽUBALIO

laidotuvių praslinko nemažai laiko, tačiau mes tebegyvenam liūdesy. Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvsė, išreiškiusiems velionii paskutinę pagarbą.

Mūsų nuoširdi padėka prel. dr. Pr. Gaidai, kun. klebonui J. Staškui, kun. V. Braukylai už iškilmingas koncelebracines Mišias Lietuvos kankinių šventovėje, maldas koplyčioje ir paskutinį patarnavimą kapinėse.

Dėkojame "Sutartinei" ir jos vadovei muz. N. Benotienei už įspūdingą giedojimą šventovėje, velionies krikšto vaikams, draugams ir visiems giminėms už paguodos žodžius, užrašytas Mišias, gėles. Dėkojame visiems, kurie liūdesio dienomis reikė mums užuojautą žodžiu, raštu, telegramomis, per spaudą.

Dėkojame aukojusiems "Tėviškės žiburiams" ir Kanados kultūros muziejui. Nuoširdi padėka Š. Amerikos klubo "Vėjas" krepšininkams ir vadovams. Dėkingi giminėms, kurie nešė karstą ir suteikė mums visokeriopą pagalbą. Dėkojame B. Stanulienei už rūpestingai paruoštus pietus, taip pat labai ačiū visoms ponios ir giminėms už pyragus.

Su nuoširdžiu dėkingumu –

žmona Onutė, sūnūs – Jonas ir Linas Ažubaliai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių bei išeivijoj!"**

LENKIJOS LIETUVIAI

Pertvarka tautinėje veikloje

Papūtus naujiems vėjams, sukruto persitvarkyti ir Lenkijos lietuviai. Neįvykus pirmajam neeiliniam suvažiavimui, rudenį numatytas kitas reorganizacinis suvažiavimas

ANT. SURAUČIUS

Jau dveji metai stebima ir sveriama, kas pas lenkus Vilniaus krašte ir pas lietuvius Lenkijoje. Didelė nelygybė! Gal ne tiek erzina, kiek domina, kokiomis išmonėmis reiskiasi lenkai Vilniuje, surusėję lenkai Šalčininkų rajone ir Trakų, Vilniaus, Švenčionių rajonų apylinkėse.

Lojalūs piliečiai

Lenkijoje lietuviai yra lojalūs piliečiai. O juk ir čia lietuvis gali pasakyti: mus "rovė ir neišrovė". Buvo stengiamasi lietuvius slopinti – neužslopinti. Gal kiek Seinų-Punsko krašto pakraščiais lenkiškumas paslinko į lietuvių gyvenamą plotą. Lenkijos gilumoje pakrikę lietuviai tiek laikosi, kiek įmanoma. Vieni nesislepia ir aktyviai dalyvauja lietuvių visuomeniniame bei kultūriname gyvenime, kiti užsislėpė dėl šventos ramybės nenori bendrauti su tautiečiais. Ką gi, tenka priimti tai kaip natūralų reiškinį užtrukusioje išeivijoje. Jau kiek amžių lietuviams tenka atiduoti duoklę lenkų tautai, siekiančiai daugėti kitų tautybių sąskaita.

Lietuviai nesiskundžia, nepuola, nekaltina. Lenkai gi tęsia skundų ir kaltinimų kampaniją dėl jų sunkios padėties Vilniaus krašte. Nebuvo taip ir juo labiau nėra taip. Ne lietuviai kalti, kad lenkų sumažėjo Vilniuje. Jeigu pas juos kas iš lenkiškumo liko, tai daugiau tai, kas nešiovingai savita jų būdai. Surusėję, jie daugiau rusų kultūros žmonės. Todėl ir netenka tikėtis jų lojalumo laisvėjantiems Lietuvos respublikai. Tiesa, pastaruoju metu yra lojalumo reiškinys, bet lojalūs Lietuvos piliečiai lenkai aršiai puola surusėjusi ir pasidavusi TSKP lenkų dauguma.

Lenkų laikysena

Jeigu lietuviui tenka prasiartinti, kad dabartinį Lietuvos lenkų dalis – tai sulenkėję lietuviai, kyla didžiausias triukšmas ne tik Vilniuje, bet ir visoje Lenkijoje, visoje pasaulyje lenkų bendruomenėje. Jeigu kuris sulietuvėjęs, jeigu kas iš lenkų apvaldo lietuvių kalbą ir baigia aukštą mokslą, dalyvauja lietuvių kultūriname gyvenime, tai surusėję ir susovietėję lenkai baisiausiai smerkia tą savo tautietį.

Visai kitaip pas lietuvius: tapo lietuvis lenku, ma, jį Dievas – lietuvių tautos galia ne kiekvėbė, o kokybė. Ne be to, kad ir lietuviai yra jautrūs savo tautiečių išsilaukimo klausimui, bet reiskia tai kitaip. Nebent savo tarpe pasikaltina nuolaidumu ir pernelg pasyvia laikysena.

Nauji užmojai

Vis dėlto didėjanti nelygybė veikia ramaus ir nuosakaus būdo lietuvius Lenkijoje, tačiau be aimanų ir priekaištavimų lenkams. Nuo praeitų metų vasaros, pagrindinai keičiantis padėčiai Lenkijoje, prasidėjo ir savarankiškos pastangos kelti tautinį, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą į pilnai patenkinamą lygį.

Pirmiausia Seinų-Punsko krašte reikliau susirūpinta mokyklų su lietuvių kalba tinklo išplėtimu. Darbas dar sunkiai vyksta, slogiam klimatui lėtai besikeičiant, bet yra tęsiamas, matant aiškias sėkmės perspektyvas. Lietuvos laisvėjimas – pagrindinis laidas Lenkijos lietuvių gerovei. Ne politinis abipusiškumo klausimo kėlimas, o Lenkijoje ruse nančių lietuvininkų atgimimas ir įsidrąsinimas tampa realia teise ir galimybe.

Seinų-Punsko krašte lietuviškas gyvenimas klestėjo dviem kryptim: žemės ūkio ir meninės saviveiklos. Didelį vaidmenį atlieka vidurinė lietuvių mokykla Punske. Jos absolventai veržiasi į aukštus mokslus, nesikratydami lenkų kalbos, nelaukdami, kol bus sukurta jiems lietuviškos aukštosios mokyklos. Dėl vietos lietuviai nesiskundžia inteligentiškos stoka.

Lietuvių visuomeninės kultūros draugija, gyvuojanti nuo 1957 metų, nebuvo ir nėra populiari Seinų-Punsko krašte.

Daugiau reikšmės jai skiria Lenkijos gilumoje gyvenantieji lietuviai, susibūrę į Draugijos skyrius. Kaip ir visos tautinių mažumų draugijos, LVKD buvo vidaus reikalų ministerijos priežiūroje. Žmonės tiesiog laikė ją nekenčiamos valdžios statytine, atsiminė lietuvių draugijų veiklą tarpukaryje. Ir gyveno tuo įvaizdžiu, bet kitos galimybės nebuvo. Negalima sakyti, kad LVKD neturėjo galimybių. Turėjo ir nurodė jas su didesne ar mažesne sėkme, laukdama geresnių laikų.

1981 m. "Solidarumo" praeidruoliui sušvitus, LVKD Varšuvos skyrius pareikalavo sukausti neeilinį Draugijos suvažiavimą – persitvarkyti, pradėti laisvos ir našesnės veiklos etapą. Miręs jau dr. Bronius Mickevičius buvo tada karščiausias reikalautojas ir skatintojas. Persvėrė įžvalgus ir pragmatiškas žvilgsnis. Kas žino, kaip geriau būtų buvę. Gal lietuviai pirmieji iš tautinių mažumų Lenkijoje būtų išėję į gyvybinį persitvarkymą, kaip kad Lietuva išėjo į tautų išsilaisvinimo pirmias eiles. Drąsus, ryžtingas Lietuvos žygis, Kovo 11 aktas ir blokados "karas" Lietuvai žadina gyvenančius Lenkijoje lietuvius. Draugijos skyriai siunčia sveikinimo raštus laisvam Lietuvos parlamentui, nepriklausomos Lietuvos vyriausybei, protestuoja prieš Maskvos blokadą ir šantažo priemones. Vroclavo LVKD skyrius suorganizavo protesto demonstraciją didžiausioje miesto aikštėje. Sukruto tautiečiai visur ir ten, kur mažą apie juos girdėta ir žinota.

Šių metų pradžioje pirmoji gudų tautinė mažuma sušaukė neeilinį savo draugijos suvažiavimą ir persitvarkė į tautinę politinę partiją. Kiek vėliau ukrainiečiai savo neeiliniame suvažiavime pakeitė draugijos pavadinimą, priėmė naują statutą ir veiklos programą.

Neeilinis suvažiavimas

Lietuvių draugijos neeilinis suvažiavimas buvo numatytas gegužės mėnesį, bet dėl susidėjusių aplinkybių teko perkelti suvažiavimą į birželio 23 d. Į šį priešlaikinį suvažiavimą buvo šaukiami paskutinio – X LVKD suvažiavimo delegatai, gegužės mėnesį skyrių pirmininkai, visuomeninės ir kultūrinės veiklos veteranai. Šauktas neeilinis suvažiavimas negalėjo atlikti savo uždavinio dėl delegatų kvorumo nebuvimo. Nedaug truko delegatų nuotarmės priimti. Pasiūlymą, kad nemaža delegatų, ypač iš jaunųjų tarpo, yra Kanadoje ir Vakarų Vokietijoje. Buvo viešėjusiu tuo pačiu metu Lietuvoje, bet ir tokių buvo, kurie nematė reikalo dalyvauti.

Programa

Dėl to neeilinis suvažiavimas buvo paskelbtas darbine delegatų ir kvietusių LVKD narių konferencija. Svarbiausios konferencijos darbotvarkės punktu buvo Sigitio Birgelio pateikta naujos veiklos programa. Ją paruošė penkių jaunų asmenų komisija, susibūrusi prie "Aušros" redakcijos. Stebėjus judėjimą mūsųose, to galima buvo tikėtis. "Aušra", išeinanti į platesnius vandenis, nuo š.m. pradžios eina reguliariai mėnraščiu, tampa neformalia kultūrinio sąjūdžio įstaiga. Programa plati – apima visus tautinio, kultūrinio ir visuomeninio būvio poreikius. Joje jaučiama lenkų tautinės mažumos Lietuvoje turimų ir plačiai naudojamų teisių įtaiga – abipusiškumo principas, išskyrus regionalinę autonomiją.

Diskusijoje buvo pristabdyta programa pagrindu priimtina, bet vietomis ji perkrauta uždaviniiais ir suformulavimais, kai kur neišvystyta. Reikalingas pergalvojimas ir perrėdymas. Reikalinga tokia veiklos programa, kurią lietuvių tautinis potencialas Lenkijoje pajėgtų pilnai vykdyti. Pagaliau ne pati programa laisvės ir demokratijos sąlygomis yra svarbiausia kaip veiklos akstinas. Svarbu yra panaudoti visas kitas priemones veiklai aktyvinti. Kai kurie senesnės kartos ir labiau prityrę Drau-

gijos nariai pasisiūlė talkinti jaunųjų komisijai. Buvo pritarta naujam pavadinimui: Lietuvių Bendruomenė Lenkijoje ar panašiai. Tai būtų organizacija globoti ir atstovauti visas lietuvių organizacijas. O tokių bus. Netrukus Seinų-Punsko krašto lietuviai turės atgaivintą Šv. Kazimiero draugiją. Diskusijoje buvo kalbų apie būtinumą turėti savas jaunimo organizacijas. Atskira organizacija galėtų tapti veikianti prie LVKD centro valdybos Lietuvių kultūros paminklų Lenkijoje apsaugos komisija. Gal kur toliau Lenkijoje susikurtų klubas lietuvių, nemokančių lietuvių kalbos, bet ieškančių eiti prie savo tautos šaknų.

Konferencija atliko uždavinį, kuris būtų tekęs pirmoje eilėje neeiliniam suvažiavimui, būtent vertino LVKD 35 metų veiklą. Valdybų žmonės ir Draugijos pareigūnai yra matomi ir pertvarkytoje veikloje, nemaža jų bus tiesiog nepakeičiami.

Būsiamasis suvažiavimas

Buvo nutarta neeilinį Draugijos suvažiavimą sušaukti š.m. rudenį, išrenkant skyriuose naujus delegatus. Centro valdyba, išrinkta 1988 m. gegužės mėnesį ketverių metų kadencijai, gali veikti laisvai, nesiirbojant senu statutu pagal demokratines teisėtvarkos principą: viskas galima, kas nėra įstatymu uždrausta arba kitaip tvarkoma. Galima plėsti veiklą, išreikalaujant viską, kas tautinei mažumai priklaus. Pilno abipusiškumo rėmuose, bet ir neatsisakant būdingo lietuviui nuosaikumo, kuriuo, kaip gyvenimas rodo, daugiau pasiekama. Suvažiavimas-konferencija vyko Punske lietuvių vidurinės mokyklos sporto salėje. Vakare toje pačioje salėje davė koncertą svečiai iš Klaipėdos – "Uostamiesčio muzikantų" ansamblis, vadovaujamas Broniaus Mūro.

Klaipėdiečių koncertas

Seiniškiams ir punskiečiams, kuriuos aplanko nemažai šaunių ansamblių iš Vilniaus ir Kauno, šį kartą įvykis buvo neeilinis. Visų pirma, ansamblis buvo iš Klaipėdos, antra, išprususių publika žavėjo labai originalia ir aukšto lygio koncerto programa.

Sekandį dieną, sekmadienį (birželio 24), "Uostamiesčio muzikantai" buvo atvykę savo autokaru į dainų šventę Burbiškių natūraliame amfiteatre prie Galadusio ežero. Lietus sutrukdė svečių koncertą antroje šventės dalyje: klaipėdiečių "Muzikantams" teko koncertuoti Skripkų ūkyje Dūšnėsios kaime kitame Galadusio gale. Ne vienas Seinų-Punsko krašto ūkininkas, staidydamas naujus ūkio trobesius, pagalvojo apie pritaikymus vaidinimams ir koncertams. Skripkų "koncertinėje salėje" su erdvia scena klausėsi koncerto apie 400 žmonių.

Po koncerto buvo labai nuotaikingas užstales pobūvis, virtes antru – suvestiniu koncertu. Toks suartėjimas yra stiprus tautinės laikysenos laidas. Klaipėda – Seinai!

Liepos 15 dii lietuviškos iškilmės Lenkijoje: metinis tautiečių apsilankymas prie Dariaus ir Girėno paminklo ties Myslubožu, buv. Soldinu, ir lietuvių dalyvavimas suktakutėnėje iškilmėje Žalgirio mūšio lauke.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
mėniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

A+ GRAŽINAI BALSINIENI

mirus,

vyrą VYTAUTĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Ona ir Bronius Sergaučiai

A+ PAULIUI DABKUI

iškeliauvus į amžinybę,

jo žmonai ONAI, seserims – SOFIJAI ir PETREI, broliams – STASIUI ir STEPONUI bei visiems artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą –

Stasys, Marija ir Dana Jokubaičiai

A+ ONAI VĖLYVIENEI

mirus,

dukras – ONĄ, STEFANIJĄ ir sūnų JONĄ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Z. J. Klevinai

L. A. Smolskiai

L. V. Štulkiai

PADĖKA

O kad aš galėčiau dangių pabūvoti,
prie Dievulio kojų kryžium pagulėti,
savo nupuolią graudžiai apraudoti,
kiekvienam skriaudėjui meile apmokėti...

Mylimas vyras ir tėvelis

A+ JONAS INČIŪRA

staiga mirė 1990 m. rugpjūčio 31 d. Toronto, palaidotas rugsėjo 4 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, ir kitiems kunigams už maldas laidotuvių namuose, koncelebracines Mišias bei palydėjimą į kapines.

Nuoširdi padėka visiems už atsilankymą laidotuvių namuose, užrašytas Mišias, prisijustas gėles, pareikštas užuojautas žodžiu ir spaudoje bei palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ypatingas ačiū V. Ottienei už lietuvišką žemę ir gintarėlį padėtus ant velionies karsto. Dėkojame G. V. Balčiūnams už padarytas nuotraukas bei kitas paslaugas. Nuoširdus ačiū B. Stanulienai už paruoštus pusryčius ir visoms ponoms – už pyragus. Dar kartą nuoširdus ačiū visiems mus pagudusiems taip gilaus skausmo ir liūdesio valandose.

Liūdentys – žmona Ona, dukra Regina,
sūnūs – Jonas ir Petras

PADĖKA

Mylimas vyras ir tėvelis

A+ JONAS LIETUVNINKAS

mirė 1990 m. rugpjūčio 2 d. Darien, CT, JAV-se, palaidotas rugpjūčio 6 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Mūsų nuoširdi padėka Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir kitiems kunigams už koncelebruotas Mišias, kun. J. Liaubai, OFM, už prasmingą pamokslą, maldas koplyčioje, palydėjimą į kapines, pareikštą užuojautą. Ačiū Danguolei Rodkieniui už gražų giedojimą bei vargonavimą šventovėje.

Esame dėkingi visiems atsilankiusiems į laidotuvių namus bei palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą, už Mišias, atsiųstas gėles, pareikštas užuojautas žodžiu ir spaudoje, už aukas Pagalbos Lietuvai vajui, Kanados lietuvių fondui, JAV Lietuvių Bendruomenei. Dėkojame mieliems bičiuliams už karsto nešimą, atsisveikinimo žodį kapinėse draugų vardu tarusiai Primai Saplienei.

Ačiū B. Stanulienai už rūpestingai paruoštus pusryčius, mieloms draugėms ir giminėms už pyragus.

Niekad neužmiršim sulauktos pagalbos ir nuoširdumo iš Hildos ir Romo Simonavičių, Primos ir Broniaus Saplių, kurie rūpinosi laidotuvių, mums toli esant nuo Toronto.

Nuoširdžiai dėkingi visiems, kurie buvo su mumis taip skaudžioje atsisveikinimo valandose.

Liūdentys – žmona Milda, dukrė Mildutė,
sūnus Valentinas-Raimundas

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenų ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareikštas.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Dalis Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio "Ratilio", koncertavusio Šveicarijos Ženevoje ir apylinkėse 1990 m. rugpjūčio 8-14 d.d.

Tautiečiai iš Lietuvos Šveicarijoje

Aukštieji pareigūnai, "Ratilio" ansamblis, turistai ir šveicarų-lietuvių draugija

FRANCES VASKIUTĖ

Pagarbi palyda

Pastarosiomis savaitėmis Šveicarijoje ir, žinoma, kai kur kitur Europoje įvyko gana iškilūs renginiai. Du žymiausi Lietuvos vyriausybės asmenys — Landsbergis ir Motieka — dalyvavo 37-toje Europos lietuviškų studijų savaitėje Ein-siedelne, Šveicarijoje, 1990 m. rugpjūčio 5-12 d.d. Taipgi ir kitiems žymesniems Lietuvos piliečiams atsirado galimybė būti drauge su visais kitais iš dyvikos Europos ir Šiaurės Amerikos šalių suvažiavusiais dalyviais. Lenkų pareigūnai su atitinkama pagarba sutiko V. Landsbergį prie sienos ir jo automobilį palydėjo iki Varšuvos, iš kur jis su žmona išskirė į Ciurichą.

Pažįstamas ansamblis

"Ratilio", 40 asmenų tautinio meno grupė iš Vilniaus universiteto, pasirodė čia jau antrą kartą per dvejus metus Ženevoje, metinėje to miesto šventėje. (Paprastai šveicarai panašioms grupėms teleidžia pasirodyti kas penkeri metai). Intensyvaus gastroliavimo Šveicarijoje metu rugpjūčio 8-14 d.d. jau gerai pažįstama muzikantų ir šokėjų grupė su pasirodymais Ženevoje ir apylinkėse buvo taip užimta, kad turturo pusdienį laiko aplankyti krautuves ir pasidaryti po apylinkes. "Ratilio" žavėjo auditorijas senovės lietuvių dainomis ir šokiais, kuriems nebeleidžiama išnykti. Žiūroviai taipgi buvo įtraukti kartu su jais pasižokti. Buvo vienas šokis specialus vaikams.

Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio "Ratilio" orkestrėlis, dalyvavęs su ansambliu koncertuose Šveicarijos Ženevos miesto šventėje 1990 m. rugpjūčio 8-14 d.d.

"Ratilio" studentai, kurių grupė įsteigta 1968 m., vasaros atostogų metu, keliaudami po kraštą, renka senovines dainas, šokius, muziką. Koncertuose "Ratilio" bando parodyti atskirų Lietuvos sričių — Aukštaitijos, Dzūkijos, Suvalkijos ir Žemaitijos — šokių bei dainų skirtingumus.

Tie turistai iš Lietuvos Šveicarijoje buvo kiek kitokie. Iš tikrųjų jie atrodė ir elgėsi kaip ir visi kiti turistai iš bet kurio krašto. Tik jiems trūko pinigų. Priimant Lietuvos pilietybę, kurios nepripažįsta sovietinė valdžia, atsiakoma ir oficialios turistų padėties. Tai buvo neįprastas atvejis.

Pralaužė blokadą

Šveicarų-lietuvių draugija, turinti centrinę būstinę Ženevoje, pralaužė sovietų blokadą, liepos 13 dieną į Vilnių pasiųsdama būtiniausių vaisių. Tuo pačiu metu ir kitos svarbios siuntos laukė prie sienos patikrinimo. Sovietų konsulas Ženevoje dėl tu siuntų įšreikš nepasitenkinimą, ir draugijos pirmininkas turėjo palikti Ženėvą, negavęs vizos kelionei į Lietuvą. Tačiau Varšuvoje jam pavyko įtikinti sovietus, kad toks elgesys galis sukelti nemalonų tarptautinio pobūdžio įtampą su Šveicarija, ypač jei būtų varžomas vaistų persiuntimas. Ir jis visas siuntas pristatė.

Jei žmonių ir prekių judėjimas į Lietuvą ir iš jos nebus sustabdytas, "geležinė uždanga" bus dingusi lygiai taip, kaip ir Berlyno siena.

Folklorinis Lietuvos ansamblis "Ratilio" koncertavo Šveicarijos Ženevoje bei apylinkėse 1990 m. rugpjūčio 8-14 d.d.

Aukos Kanados lietuvių fondui

NAUJI NARIAI:

1746. Linknaitis Jonas	100	511. Chainausko Miro atm.	390
1895. Gumauskas Vladas	100	718. Agurkio Vitoldo atm.	2,100
1896. Aklys Jonas	100	805. Ramonas Ignas	320
1897. Bendoraitis Juozas	100	816. Pargausko Prano atm.	120
1898. Kisieliene Pranė	100	1025. Milašiaus Broniaus atm.	1,230
1899. Sapkienė Valerija	100	1243. Stanevičiaus Leono atm.	5,773.50
1900. Bataitis Juozas	300	1468. Bumbulienė Monika	200
1901. Kisieliatis Juozas	100	1515. Effertas Petras ir a.a.	250
1902. Orientienė Zinaida	100	Veronika	655
1903. Pakulis Juozas	100	1579. Mitalo Algirdo atm.	655
1904. Vaičiūnas Petras	100	1589. Bumbulytė-White Vida	200
1905. Vaičiūnas Austė	100	1590. Bumbulytė-Dornfeld Rima	200
1906. Žitkus Vladas	100	1633. Poškienė Klementina	250
1907. Vaksmano Antano atm.	200	1697. Krausas Arvydas	350
1908. Skaisėdis Elmūčio atm.	1,095	1698. Krausienė Elyvra	350
1909. Brasas Petras	100		
1910. Rameikis A.	300		
1911. Stas Romas	100		
1912. Stas Dalia	100		
1913. Aneliūnienės Adelės atm.	105		
1914. Kirkilis Leonardas	100		
1915. Gudelis Viktoras	100		
1916. Baltaduonytė-Lemon Rūta	100		
1917. Šėpanavičienė Zuzana	100		
1918. Pilipavičius Leonas	200		
1919. Radėnas Henrikas	100		
1920. Vengrio Broniaus atm.	140		
1921. Staškevičius J.	100		
1922. Jungmeisteris Ada ir Borisas	100		
1923. Kušneraičiū Osvaldo atm.	100		
1924. Rudis Leonidas	100		
1925. Bušmanas A. V.	100		
1926. Maziliauskienė Ina	100		
1927. Gorys Julius	100		
1928. Ratavičius Ksaveras	250		
1929. Ratavičienė Agota	250		
1930. Zubricko Mečiaus atm.	100		
1931. Perkauskio Vlodo atm.	350		
1932. Kraniuskiene Pranės atm.	100		
1933. Montvila P.	100		
1934. Pivoriūnas Alfonsas	100		
1935. Montvilienė G.	100		
1936. Vaitkevičius V.	100		
1937. Vaičiūnionis I.	100		
1938. Pleinio Juozo atm.	100		
1939. Bersėnienė Elena	100		
1940. Gaspero Aleksandro atm.	100		
1941. Lietuvninko Jono atm.	100		
1942. Tirilis Robertas	100		
1943. Dalibago Aleksandro atm.	200		

ĮNASUS PAPILDE:

11. Rastapkevičius Juozas	\$ 450
73. Koylaičiai Aleksas ir a.a. Teodora	91,165
120. Statulevičiaus Aleksandro atm.	500
187. Bumbulis Antanas	200
316. Stygos Prano atm.	300
330. Šernas Gytis M.	280
357. Leverio Onos ir Juozos atm.	850
394. Zavadskienė Vera	520
440. Vindašių Edmundo ir Povilo atm.	902

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Torontas pralaimėjo Atlantai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

saros žaidynės Atėnuose, bet jos teko Atlantai. Pralaimėjimą Atėnams, matyt, atnešė lėšų stoka moderniems įrenginiams ir teroristų grėsmė, išgarsinusi tarptautinį Atėnų oraustį.

Toronto abejonės

Toronto pastangoms trūko vieningumo. Daug reklaminio darbo įdėjo Toronto ir Ontario olimpinis komitetas, vadovaujamas milijonieriaus P. Hendersono, žaidynėse dalyvavusio su olimpine jachta. Torontui garsinti komitetas sutelkė 16 milijonų dolerių, kurių beveik pusę parūpino Kanados ir Ontario vyriausybės. Pradžioje komitetas olimpinės žaidynės buvo numatęs \$1,053 milijono išlaidų ir \$1,063 milijono pajamų. Vėliau paaiškėjo, kad visoms išlaidoms reikės \$2,52 milijono ir kad jų nepadengs \$2,43 milijono numatytos pajamos.

Modernus beisbolo SkyDome stadionas yra per mažas olimpinėms žaidynėms. Joms reikėtų padidinti ir pritaikyti dabartinį CNE parodų aikštės stadioną. Ginčų atnešė ir brangus olimpinis kaimelis tūkstančiams sportininkų. Ne visi patikėjo aiškinimui, kad po olimpiados ten būtų prieinama kaina susilauks mažiau uždirbantys torontiečiai. Mat būtų nuoma gali padidinti olimpiniam kaimeliui pasirenkama brangi žemė centrinėje miesto dalyje su taip pat brangiais butų įrenginiais.

Drapeau kūdikis

Ontario premjero D. Petersono liberalų vyriausybė olimpinės žaidynės Toronte 1996 m. sutiko parūpinti \$125

milijonus ir padengti deficitą, jeigu jo būtų susilaukta. Šie įsipareigojimai daug kam priminė 1976 m. olimpiadą Montrealyje ir jo burmistro Jean Drapeau drąsius žodžius 1975 m.: "Galimybė susilaukti olimpinio deficito yra tokia pat, kaip vyrui pagimdyti kūdikį..." Ir vis dėlto burmistras J. Drapeau tada pagimdė net \$1,3 milijono deficitinį 1976 m. olimpinį vasaros žaidynių kūdikį.

Torontą galutinis Tarptautinio olimpinio komiteto sprendimas 1996 m. olimpiados klausimu Tokijo mieste užklupo Ontario vyriausybės pasikeitimo laikotarpiu. Rinkimus pralaimėjęs liberalų premjeras D. Petersonas savo pareigas juos laimėjusiam NDP socialistų premjerui Bob Rae perduoda tik spalio 1 d. Teko imtis kompromisinio sprendimo. Ginti Toronto teisių į 1996 m. olimpiadą išvyko Toronto ir Ontario olimpinio komiteto pirm. P. Hendersonas, burmistras A. Eggletonas, Ontario gubernatorius L. Alexanderis ir Kanados užsienio reikalų ministeris J. Clarkas.

Ši oficiali delegacija Tokijo mieste jau rado Toronto "Duonos, ne cirko" koalicijos narius, su savo vadu M. Shapcottu atmetančius olimpines žaidynes Toronte 1996 m. Pasak jų, Torontui reikia ne žaidynių, o namų ir butų visiems gyventojams prieinamomis kainomis. Prie koalicijos narių prisijungė ir jiems pritariantys japonai demonstrantai.

Kitos priežastys

Tarptautinio olimpinio komiteto pirm. J. A. Samaranchas su kitais atstovais lankė

si Toronte, kalbėjosi net ir su "Duonos, ne cirko" koalicijos nariais, susipažino su jų problemomis. Jam liūdna įspūdį turėjo padaryti tarptautinis Toronto L.B. Pearsono oraustis, vos įstengiantis susidoroti su normaliu keleivių antplūdžiu. Gausiems olimpinio žaidynių svečiams turbūt nedaug tepapinot deficitas oraustio padidinimas.

Negalima užmiršti ir pastebimai Toronte kritusio turistų skaičiaus. Pernai čia buvo surengti 975 didžiųjų organizacijų suvažiavimai, o šiemet patalpos užsakytos tik 687 tokiems suvažiavimams. Net ir amerikiečių nuo Toronto atbaido per didelės išlaidos, kurias atneša vidutinė \$105 kambario kaina viešbutyje, brangios pramogos, brangūs benzinai, brangūs rūkalai, alkoholiniai gėrimai ir netgi maisto patiekalai restoranuose. 1989 m. turistų skaičius Toronte sumažėjo 22%, jis krinta ir šiais metais. Belieka tik spėti, kas įvyks 1991 m., kai įsigalios Kanados vyriausybės naujasis 7% prekių ir paslaugų mokestis. Ne nuostabu, kad Tarptautinis olimpinis komitetas 1996 m. vasaros žaidynėms pasirinko už Torontą pigesnę Atlantą.

V. Kst.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos (kanadiška ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vedamas, priima vaikučius nuo 2,5 iki 5 metų amžiaus, pusei ar visai dienai. Skambinti telefonu 534-5773 Toronte.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarsce St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervėžam palaikus, palikimus • Prižiūrim kapus • Perduodam paramą giminėms • Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus • Pristatom gėles • Per trumpiausią laiką išrupinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoje. • Iškviečiam giminės (Kanada) • Parūpinam jiems draudimą ir pervėžimą iš Montrealeio • "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. 1-416-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Tel. 1-416-593-0600 Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Šiuo metu patogiausios susisiekimas su Lietuva yra SAS (Skandinavų oro linija) TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA. Deja, tiesioginių skrydžių per Kopenhagą į Vilnių dar nėra. Iš Toronto išskrendama penktadieniais ir grįžtama sekmadieniais. Kelionės organizuojamos kas trečią penktadienį, pradedant liepos 13 d., atsiradus mažiausiai 5 asmenims. Registracija baigiama 4 savaites prieš išskrendant. Norintiems parūpinti apstojimo vietą nuo 7 iki 21 dienos. Turintiems iškvietimus — gera proga prisidėti, grįžti galėsit norimu laiku, nežūrint kaip ilgai ten viešėtumėt. Vasaros sezonui bilieto kaina — \$1309. Besidomintieji prašomi kreiptis į **ALGĮ MEDELĮ** asmeniškai nurodant telefonu. Į kitus kraštus suplanuojame keliones, taip pat parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis.

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

We specialize in 110/220 Volt Multisystems

2938 DUNDAS ST. W. (Į VAKARUS NUO KEELE GATVĖS)

TEL.: 769-0631 TORONTO*
FAX: 769-0586 *ONTARIO

Pirmad. ir antrad.
10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad., ketvirtad. ir penktad.
10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Sekmdienį — UŽDARYTA

Turime pardavimo ir taisymo skyrius - Maskvoje, Anglijoje, Maltoje, San Franciske, Niujorke, Graikijoje, Izraelyje, Lenkijoje

Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje

Panasonic

VHS

HITACHI

M7 & M9 220 VOLTS
VIDEO CAMERA/RECORDER

110/220 Volt Multisystems

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

\$79.99

Dvikasetinis magnetofonas ir SW MW FM radijas

\$299.99

PAL-SECAM

220 VOLTS

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

TVARKO KRYŽIŲ KALNĄ

Kryžių kalno tarybos valdybos pirm. J. Šerkšnys "Tiesos" skaitytojus informuoja apie pernai pradėtus ir šiemet tęsiamus tvarkymo darbus. Pernai buvo išasfaltuotas Šiaulių rajone esančio Kryžių kalno kelias, sutvarkytos dviejų kalno pusių papėdės. Šiemet senąjį kalno gražinama Kulpės upė, dirbtinai priartinta religijos persekiojimo metais, kad būtų sunkiau prieiti prie Kryžių kalno. Nuo jo bus atitolinta ne tik Kulpės upė, bet ir išasfaltuota aikštelė automobiliams, įrengtas apšvietimas. Paskirti nauji plotai kryžiams, įrengiama didelė aikštė atvykstančioms maldininkų minims.

MIŠIOS KARALIAUČIUJE

Lietuviškomis Mišiomis Karaliaučiuje rugpjūčio 26 d. buvo prisimintas Jonas Bretkūnas (1536-1602), Mažosios Lietuvos švietėjas, liuteronų pastorius, prieš 400 metų išvertęs lietuvių kalbon Bibliją pavadinus Šv. Raštą. Pirmąsias lietuviškas Mišias Karaliaučiuje pokario metais atnašavo Kauno kunigų seminarijos prefektas kun. Alfonsas Bulota. Jas buvo norima laikyti prie Karaliaučiaus katedros griuvusių sienos, bet neleido milicija. Ešą buvo gautas anoniminio asmens perspėjimas, kad katedros teritorija esanti užimtuota. Tad Mišioms po atviru dangumi teko pasirodyti Prėgliaus pakrante. Savo pamokslą kun. A. Bulota skyrė Šv. Raštui ir jį lietuvių kalbon išvertusiam J. Bretkūniui. Mišiose dalyvavo ir Lietuvos evangelikų liuteronų atstovai, skambėjo Vilniaus konservatorijos Klaidpėdos fakultetų etnografinio "Vorusnės" ansamblio giedamos giesmės. Dainomis "Vorusnė" įsijungė ir J. Bretkūno atminimui skirta minėjimą, kuriame jo nuopelnus aptarė kalbininkai, istorikai, Mažosios Lietuvos atgimimo puoselėtojai. Atgimstanti Lietuva gerina ryšius su Karaliaučiaus teritorija, dabar vadinama Kaliningrado sritimi. Vilties ateičiai teikia Lietuvos jau pasirašyta kultūrinio bendradarbiavimo sutartį.

REGATA KURŠIŲ MARIOSE

Rugpjūčio mėnesį surengtoje regatoje jėgas išbandė stipriausi kreiserinių jachtų buriuotojai Lietuvoje. Buriuotojų varžbas stebėjo Nidoje poilsiaujančios vasarotojai. Savaitę trukusioje regatoje buvo pakankamai vėjo, sportinių aistrų ir geros nuotaikos. Dalyviai apgailestavo, kad dėl užsitęsusių blokados vizų negavo ir Kuršių regaton negalėjo įsijungti užsienio buriuotojai. Nugalėtojų vardus pagal jachtų grupes išsiskovojo: Kauno "Banga" (kapitonas A. Kalanavičius), Jonavos "Madeina" (J. Valentinavičius), Vilniaus "Venta" (R. Gutasukas), Vilniaus "Vilma" (R. Dedonis), Kauno "Kursis" (D. Trakanavičius) ir Kauno "Gilija" (V. Mačiulaitis). Pagrindinis regatos prizas "Didysis varpas" įteiktas jachtos "Banga" įgulai. Prizą už korektiškumą ir geriausius

rezultatus pagal perskaitytą laiką laimėjo "Ventos" įgula. Specialiu būriu meistrų prizų buvo įvertinta "Esmeraldas" įgula, kuriai teko dažniausiai lopyti suplyšusias bures.

SKAITYTOJAI UŽSIENYJE

Rugšėjo 1 d. Lietuvoje buvo pradėtas vis dar blokadinio dydžio laikraščių prenumeravimas 1991 metams. Daugiau informacijų šiuo reikalu pateikia dienraščiai "Tiesa" ir "Lietuvos rytas". Abu žada leisti normalias priešblokadinio formato laidas. Metinė "Tiesos" prenumerata — 30 rublių, "Lietuvos ryto" — 29 rubliai 16 kapeikų. "Tiesa" nieko nerašo apie tiražo sumažinimą, o "Lietuvos rytas", anksčiau vadinęs "Komjaunimo tiesa", skundžiasi, kad jam leidžiama turėti tik 169.000 prenumeratorių, kai skaitytojų seima jau buvo peržengusi pusę milijono. Gyvenama viltimi, kad šį nustatytą tiražą dar galbūt pavyks padidinti 15-20.000 egzempliorių. Skaitytojai Lietuvoje dabar visus laikraščius prenumeruoja pilniems metams, iš karto sumokėdami šimtą ar dar daugiau rublių. Mat visi nuogastauja, kad suvaržytas tiražas nepadengs visų skaitytojų. Šia proga kyla klausimas, kaip bus su skaitytojais užsienyje? Jie taip pat nori prateisti prenumeratą, ypač tie, kurie Lietuvos spaudą prenumeravo jau istisus dešimtmečius. Prenumerata yra labai svarbios išeivijos laikraščių redaktoriams ir bendradarbiams, daug metų rašantiems reguliarius Lietuvos įvykių skyrius. Tikėkimės, kad jie nebus užmiršti sumažinto tiražo įkarštyje ir nustatytu laikui galės prateisti prenumeratą, nepalikti be Lietuvos spaudos.

PARTIJOS ARCHYVAI

Lietuvos istorijos institutu pavadintame kompartijos institute dabar sutelkti Lietuvos komunistų partijos archyvai, kuriuose yra daug Lietuvių lietuviškosios istorinės medžiagos. Į šį institutą dabar kėsina M. Burokevičius LKP (TSKP) Maskvai ištikimi partiečiai, pareikalavę, kad Lietuvos komunistų partijos archyvo darbuotojai sutiktų dirbti jau neegistuojančiame LKP (TSKP) istorijos institute. Jo direktoriumi Sovietų Sąjungos kompartijos centras Maskvoje yra paskyręs politruką Konstantiną Surblį, oficialiai vadinamą sovietinės istorijos daktaru. Darbuotojai atsiskė tarnybos M. Burokevičiui ir dabar neįleidžiami institutui. Pastato apsaugą buvo sustiprinusi sovietų kariuomenė. Kilo pavojus, kad gali būti išvežta archyvinė medžiaga. Tuo metu, kai Lazdijuose buvo prisimenama Molotovo-Ribbentropo sutartis, vilniečių minia saugojo Lietuvos komunistų partijos archyvus. Moteris suplėšė švarką į juos einančiam Maskvos direktoriui Konstantinui Surbliui. Dažais buvo aptekštas V. Kapsuko paminklas, o postamentas papuoštas prasmingu įrašu: "Tautos išdavikas, rusų agentas". Nuo dažų nukentėjo ir kariuomenės saugotas Lenino paminklas. V. Kst.

A.a. JULIJA TOMASONIENĖ,

kaip praneša Joliff Funeral Home Ltd., Warkworth, Ont., mirė 1990 m. rugsėjo 7, penktadienį, Cobourg Dist. General ligoninėje. Gimusi 1905 m. balandžio 24 d. Ramygalos apylinkėje, Lietuvoje. Mama Antosė Žiūnaitė ir tėvas Jonas Kisielis. Į Kanadą atvyko 1930 metais, o 1932 m. liepos 25 d. ištėkėjo už Aleksandro Tomasono.

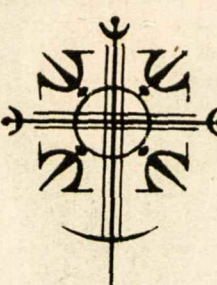
Nuliūdime liko sūnėnas Juozas Kisielis, Bellevillėje, Ont., dukterėčia Ramona Barkuvienė, Castleton, Ont. Palaidota 1990 m. rugsėjo 11, antradienį, iš St. Jerome's šventovės Tillsonburgo kapinėse.

Hamilton, Ontario

"GYVATARO" vaikų grupės repeticijos šiais metais vyksta trečiadieniais, 6 v.v. parapijos salėje. Su vaikais dirba Silvija Otto. Vidurinioji moksleivių grupė dėl nepakankamo šokėjų skaičiaus atskirai nedirbs. Vyresnieji tos grupės šokėjai prijungiami prie studentų grupės, kuri darbą pradeda rugsėjo 23, sekmadienį, 7.30 v.v. parapijos salėje. Studentus moko Elytė Rukšėnaitė-Tarvydienė tel. 385-3676. Inf.

KLKM DRAUGIJS AUŠROS VARTU parapijos skyriaus narsės ir valdyba spalio 6, šeštadienį, 9 v.v.-4 v.p.p. Jaunimo centre rengia rankdarbių (Arts and Crafts) išpardavinimą. Su savo išdirbiniais dalyvaus lietuviai ir kanadiečiai. Bus rankdarbių atvežti ir iš Lietuvos. Tai gera proga įsigyti dovanų Kalėdoms. Taipogi bus galima skaniai pavalgyti lietuviškų valgių ir namuose gamintų saldumynų. Išpardavimas reklamuojamas visai kanadiečių visuomenei Hamiltone. Rengėjos nori pagarsinti Lietuvos vardą. Svarbu gerai pasirodyti, todėl kviečiami visi į talką. Įėjimas — nemokamai. Gautas leidimas automobiliams statyti ant Dundurn gatvės. Z. R.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"*

The Loughheed & Barnard
seimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Nesunku pagelbėti Lietuvai

Jau nuo seno mūsųose yra įprasta mirusius pagerbti ne vien gėlėmis, bet ir pinigine auka. Pastaruoju metu jau pradeda tai daryti ir šeimų švenčių, vedybų sukakčių ar asmenų pagerbimo progomis. Ką gi, jau šiek tiek prisigyvenome ir nebebūtina žmones gerbti vazomis, paveikslais ar blizgučiais.

Šiuo metu vykdomo Pagalbos Lietuvai vajuos aukotojų sąrašuose matome visą eilę tokių bendrų aukų. Iki šiol per devyniolika progų sudėta 7.000 dolerių. Būtų džiugu, jog toks žmonių pagerbimas išplistų ir dar labiau. Atminimas ir pažymėjimas neliks tai vien paskelbus laikraštyje. Vajui pasibaigus, ne tik pavienių aukotojų, bet ir grupinių dovanų atskiri sąrašai bus įteikti Lietuvos prezidentui, kad jis juos galėtų perduoti atitinkamiems archyvams, prieinamiems visiems, o ypač išeivijos veiklos tyrinėtojams.

Gera pradžia padaryta ir organizacijų, kurios savų renginiųiais pagelbsti tėvynei. Štai Toronto Priskėlimo parapijos darbuotojai tarptautinio karavano "Vilniaus" paviljono vi-

są 5.000 dolerių pelną perdavė Pagalbos Lietuvai vajui. Taip atiteko ir Delhi-Tillsonburgo parapijos renginio bei Britų Kolumbijos Bendruomenės gegužinės uždarbais.

Tokie lėšų telkimo būdai išskirtinai nepalengvina mūsų kišenių, nes vis vien pinigūs išleidžiame įprastinėse pramogose ar renginiuose. Taip, tokiu neskausmingu būdu, kartu su dosnesnėmis asmeninėmis aukomis įveiksime Kanados lietuvių ryžtą — sutelkti visą milijoną dolerių pagelbėti Lietuvai.

Algimantas Banelis

Pagalbos Lietuvai vajuos aukos

\$5,000 — Alė ir Herbertas Stepaiciai savo 50 m. vedybinės sukakties proga; \$1,000 — Kl. Dalinda, Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa, St. S. Rakščiai, V. G. Meilus, J. M. Zubrickas; \$500 — Pr. Basy; \$300 — Z. P. Sakalai, A. J. Zakai; \$250 — A. Keliučius; \$200 — G. S. Noreikai, Br. Molis, D. Simanavičius, A. Kaspariūnienė; \$150 — V. G. Butkiai.

\$100 — B. Jonynienė, J. Bušauskas, M. P. Bešaspariai, Z. Bersėnas-Cers, L. Smitas, M. Jasionytė, F. Lazauskas, V. G. Morkūnas, K. Rusinavičienė, N. Jukna; S. Tamašauskai 65 m. vedybinės sukakties proga, Z. Bakaitis, M. Bušinskas, V. Dagilis, L. Kasiūnienė, M. Jasaitytė, K. Gudžiūnas, B. Rudokas, R. R. Rudinskai, L. H. Stasiulis, I. L. Kongats, J. Lukoševičius, L. Radzevičienė; \$80 — A. Vingevičienė; \$75 — dr. J. Yčo 70-tojo gimtadienio proga aukuoja: V. G. Butkiai, A. S. Ciplijauskai ir V. L. Matulevičiai.

\$50 — R. Cooper, R. Repšys, V. Jurcevičius, V. Lintiauskas, J. Rimkus; a.a. B. Milašius atminimui aukuoja: \$30 — D. A. Jankūnai, \$20 — D. Kochanka ir \$20 — M. A. Garkūnai.

Nuoširdžiai dėkojame. J.K.

Dobilas

MILLJONAS DOLERIŲ LIETUVAI
Aukos siųsti: **Pagalbos Lietuvai vajuos, 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8**
Čekius rašyti: **Kanados Lietuvių Bendruomenė-PLV**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaupas 8.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 8%
90 dienų indėlius 11%
1 m. term. indėlius 13%
1 m. term.ind.mėn.pal. 12.5%
3 m. term.indėlius 12%
RRSP ir RRIF (pensijos).....9%
RRSP ir RRIF 1 m. 13%
RRSP ind. 3 m. 12%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 17%
nekiln. turto pask. 1 m. 14%
nekiln.turto pask. 3 m. 14.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Čikagos K. Donelaičio liutuanistinės savaitgalio mokyklos naujuosius 1990-91 mokslo metus pradėjo rugsėjo 8 d. Francis M. McKay valstybinės mokyklos patalpose. Pradinė mokykla turi I-VI skyrius, vaikų darželį ir specialų skyrių silpnai lietuviškai kalbantiems arba nekalbantiems vaikams. Aukštesniojoje mokykloje yra V-VIII klases. Jon priimami mokiniai, turintys JAV LB švietimo tarybos nustatytas pradinės mokyklos programas baigimo pažymėjimą arba išlaikę stojamuosius egzaminus.

Čikagos lietuviai su a.a. Broniumi Kvikiu, žurnalistu, buvusiu "Draugo", redaktoriumi, "Mūsų Lietuvos" ir "Lietuvos bažnyčių" autoriumi, atsisveikino Petkaus laidotuvių koplyčioje rugpjūčio 31 d. Atsisveikinimui vadovavo įvadinį žodį taręs velionies bičiulis Edmundas Korzonas. "Draugo" redakcijos vardu kalbėjo kun. Pranas Garšva, MIC, "Lietuvių bibliotekos" leidyklos — Petras Aleksa, skautų akademikų ir skautijos — Jonas Dainauskas. Velionis, miręs rugpjūčio 28 d., Šv. Kazimiero kapinėse palaidotas rugsėjo 1 d. iš Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčios Brighton Parke. Gedulines Mišias su šešiais kunigais koncelebravo lietuvių jėzuitų provinciaclos kun. Antanas Saulaitis, SJ. Karštą lydėjo skautų vadovai ir velionies bičiuliai. Pamaldose dalyvavo visa velionies šeima ir pilna bažnyčia lietuvių. Pamokslą atliko ir apeigas kapinėse atliko kun. A. Saulaitis, SJ. Jos baigtos visų sugiedota giesmė "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu, o skautai sugiedojo "Ateina naktis".

Australija

Adelaidės Šv. Kazimiero lietuvių parapijos metinis narių susirinkimas buvo suauktas liepos 22 d. Lietuvių katalikų centro salėje. Susirinkimui įsijungė ir teisėjai parapijos turto savininkė laikoma organizacija "Lietuvių Caritas, Inc." Metinį pranešimą padarė parapijos klebonas ir "Lietuvių Caritas, Inc." tarybos pirm. kun. Juozas Petratis, MIC, kalbėjęs apie neblogą parapijos būklę. Metų laikotarpįje parapija turėjo 2 krikštus, 4 jungtuves, 21 laidojimą. Tarybos išd. V. Vencius pranešė, kad pajamų, įskaitant ir 20.000 testamentinį palikimą, buvo susilaukta \$53.400,11, o išlaidų — \$26.739,91. Ište liko \$26.660,20. Apie lietuvišką mokyklą kalbėjo jos vadovė E. Dryžienė. Šiais mokslo metais ją lankė 40 mokinių, su kuriais dirbo 13 mokytojų. Susirinkimas susilaukė apie 30 dalyvių, nutarusių palikti tą pačią tarybą, kuriai priklauso: kun. J. Petratis, MIC, V. Baltutis, A. Kubilius, V. Vencius, J. Miliauskas, V. Janulis, I. Bakstys, A. Jakutis, V. Opulskis, A. Krivickienė, V. Vosylius, A. Krivickas ir J. Vitkūnas. Lapkričio mėnesį įvyriaus renginiais bus paminėta Adelaidės Šv. Kazimiero lietuvių parapijos trisdešimtmečio sukaktis.

Britanijos lietuvių vėl aplankė vilniečių moksleivių dainų ir šokių ansamblis "Voruta", dalyvavęs Llangolleno tarptautiniame folkloro muzikos festivalyje. Jame trečią vietą išsikovoję Antano Puodžiūno vadovaujamas

"Vorutos" ansamblio liaudies instrumentų orkestras. "Vorutos" ansambliečiai liepos 7 d. viešėjo Lietuvių sodyboje ir surengė koncertą. Svečių koncertas sutapo su Vilniuje liepos 6-8 d.d. vykusia Trylikąta tautine Lietuvos dainų švente. Koncerto dalyviai gerėjosi instrumentalistų kvintetu, R. Dabaro skrabalais, sol. R. Baltušinsko liaudiškomis dainomis, vestuvinių šokių programa.

Londonė rugpjūčio 14-23 d.d. viešėjo svečiai iš Lietuvos — ekonominės mokslo kandidatė Ramutė Starolytė-Solominienė su sūnum Linu ir dukra Rasa. Sūnus yra gydytojas, dirbantis Vilniaus vaikų ligoninėje, dukra — angliškai kalbančių turistų vadovė Kaune. Dr. L. Solominas turėjo progą susipažinti su garsiąja Londono Great Ormond Street vaikų ligonine. Su jos vadovybe buvo aptarti bendradarbiavimo reikalai, galimybė vilniečiams gydytojams tobulintis šioje anglų ligoninėje. Ramutė Solominienė aplankė Šv. Patriko kapinėse palaidoto savo tėvo a.a. Stasio Starolo kapą, nusivėsusi ir jo vaikaitį. Jie taipgi lankėsi Londono lietuvių sporto ir socialiniame klube, kuriame ilgus metus dirbo jų tėvas ir senelis. Rugpjūčio 19 d. svečiai dalyvavo sekmadienio Mišiose Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, po pamaldų svetainėje susirinkusius lietuvius supažindino su dabartiniu gyvenimu Lietuvoje.

Vokietija

Lietuvių vaikų vasaros stovykla Romuvoje, trukusi dvi savaites, prasidėjo liepos 22 d. Stovyklai vadovavo iš Hamburgo Huitfelden atvykusi mokytoja Ričardo Balulio šeima. Šią vasarą jė išjungė tik tuzinas vaikų, kurių laukė lietuvių kalbos, dainavimo, piešimo ir šokių pamokos. Kasdien buvo važiuojama maudytis arba išklyti. Viernheim aplankytas Paukščių parkas, Heppenheim įkopta ir Starkenburg pili, pasiekta prie jos esanti observatorija, vaikams leidusi pro teleskopą žvilgtelti į dangaus erdves. Vasario 16 gimnazijos mokytojas A. Weigelis, gyvenantis Heidelberg, mažuosius vasarotojus supažindino su šiuo miestu ir jo garsiąja piliimi. Koenigshuyhe aplankytas Vokietijos Disneylendo tapęs Pasakų rojus (Maerchenparadies).

Lenkija

LVKD suvažiavimas įvyko birželio 23 d. Punksko lietuvių vidurinės mokyklos sporto salėje. Dėl nepakankamo atvykusių atstovų skaičiaus suvažiavimą teko paskelbti tik LVKD narių konferencija. Jos dalyviai susipažino su Sigito Birgelio pateikta LVKD nauja veiklos programa, paruošta penkių jaunų narių komisijos, susibūrusios "Aušros" redakcijoje. Diskusijoje buvo pasiūlyta pataisyti. Tad ji bus geriau ir ryškiau paruošta sekančiam LVKD atstovų suvažiavimui. Pritarta pasiūlymų pakeisti dabartinį Lietuvos visuomeninės kultūros draugijos pavadinimą ir ją vadinti Lietuvių bendrija, jungiančia visas kitas lietuvių organizacijas bei jų grupes. Seinų krašte netrukus bus atgaivinta Šv. Kazimiero draugija. Galvoja ir apie jaunimo bei ūkininkų naujas organizacijas. Sekanti LVKD atstovų suvažiavimą planuojama surengti šį rudenį.

KRONAS

R. KRONAS REAL ESTATE REALTOR

460 Brant Street, Suite 205, Burlington, Ontario L7R 4B6

Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURASKAITĖ

Verslo tel. 333-4744

Namų tel. 389-4242

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKITE TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

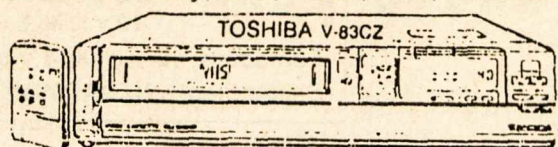
Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

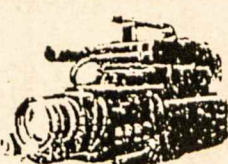
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

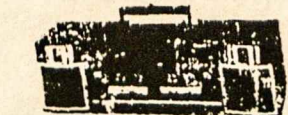
Mes suprantame jus ir jūsų giminiių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

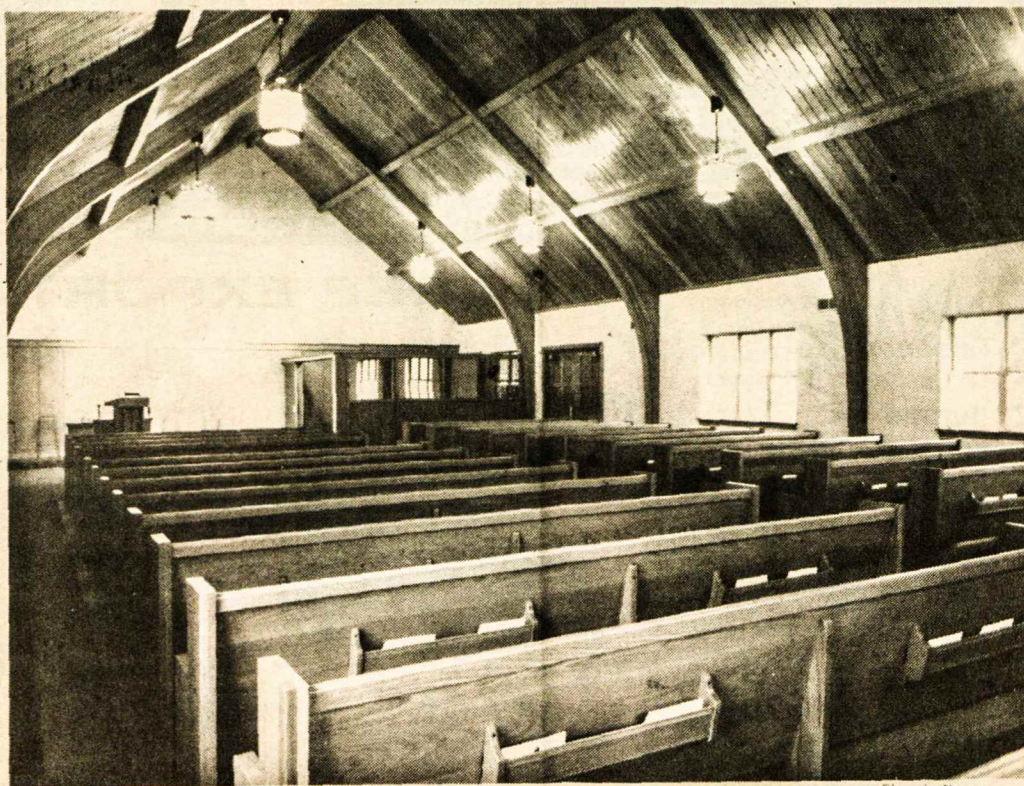
SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelniių (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio

9 v.r. — 5.30 v.p.p.

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

MOTERŲ ŽIBURIAI

— Redaguoja RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ —
116 Humbervale Blvd., Toronto, Ontario M8Y 3P7, Canada

Mes - pas jus, jūs - pas mus

Pokalbis su Lietuvos tautosakininke, dainininke VERONIKA POVILIONIENE, viešėjusia Š. Amerikoje ir aplankiusia išeivijos jaunimo vasaros stovyklas bei kitus renginius

— Kaip įsivaizdavote savo užduotį rengiantis į šią kelionę per Šiaurės Ameriką? Koks buvo jūsų pagrindinis tikslas?

— Visų pirma norėčiau padėkoti PLB, visoms stovyklų vadovybėms ir stovyklautojams, visiems geriems žmonėms, kurių namuose viešėjau, ansambliams "Sodauto", "Volungei", gerb. Irenai Lukoševičienei, Elenutei Bradūnaitei-Aglinskinei, kurių dėka aš ir atsiradau čia, — už galimybę susipažinti su jūsų gyvenimo dalimi, pasidalinti džiaugsmiais ir rūpesčiais.

Važiudama galvojau atkreipti jaunimo ir vyresniųjų dėmesį į benykstančių mūsų senąją liaudies kultūrą, papročius. Žinojau, kad tai nėra labai populiarius dalykas ne tik išeivijos jaunimo, bet ir didelės dalies jaunų žmonių, gyvenančių Lietuvoje, tarpe. Tačiau senosios dainos, papročiai, etika yra mūsų istorijos, mūsų šaknų, pagaliau mūsų išlikimo reikalas. Ir tai labai svarbu.

Tikėjau rasti blogiau. Ačiū Dievui, kad patraukli vakarietiška kultūra, gyvenimo sąlygos, tėvų kantrybės ir užsispyrimo dėka labai nesuviliojo jūsiškio jaunimo. Jis žino, kas jie yra. Labai džiaugiuosi, kad daug vaikų iš mišrių šeimų nori išmokyti savo tėvo ar motinos kalbą ir papročius. Nežinau kaip aš, bet man jie visi labai patiko. Negalėčiau pasakyti, kas liko širdyje nuo mano dainuojamų dainų, mokyty šokių, ratelių, pasakojimų, bet manau, kad bent savo bendramoksliais jie galės daugiau papasakoti apie Lietuvą ir jos papročius. Kai kurie dalykai jiems turbūt buvo visiškai nauji. Norėčiau pasakyti, kad jaunimas labai dėmėjosi. Iš jaunimo gretų kilo noras kitais metais surengti etnografinę vadovų stovyklą vasaros pradžioje. Reiškia, projektas tikrai gali būti pilnai įgyvendintas.

— Kiek vietovių, stovyklų, organizacijų aplankėte? Kokie įspūdžiai?

— Jau buvau Dainavos sen-draugių, moksleivių, Nerin-gos moksleivių, jaunučių, jau-nų šeimų stovyklose, susit-kau su Bostono folkloriniu ansambliu "Sodauto", Wasa-gos jaunų šeimų stovyklauto-jais, Toronto lietuviais. Dar laukia "Romuva", "Volungės" ansamblis, Atlanto pakraščio skautai, Čikagos jaunimas.

Auga graži, nauja karta, tu-rinti puikų tėvų ir senelių lie-tuvybės pagrindą. Kiekviena stovykla turi tam tikrų skir-tumų gerąja prasme: vienu-r yra vadovai, kitur jų nėra (va-dovauja tėvai); vienu-r vadovai beveik vienmečiai su stovyk-lautojais, kitur — vyresni. Nu-o-stabu, kad visi jie išauginti stovyklų! Vienu-r moksleiviams paliekama didesnė laisvė sa-varanikiškai diskutuoti, kitur tas darbas yra kreipiamas tam tikra numatyta linkme. Nerin-goje labai ryški "Sodauto" dva-sia, bet visur vienodai įdomu. Stebina, kad į šias stovyklas žmonės kitiems metams užsi-rašo jau išvažiudami: mat nėra vietų, sunku pakliūti. Tai nuostabu!

— Papasakokite šiek tiek apie save — profesinį pasirušimą ir dabartines apeigas.

— Esu baigusi lietuvių kal-bą ir literatūrą Vilniaus uni-versitete. Mano diplominis darbas buvo "Adutiškio tauto-saka". Nelabai skelbiuosi, bet man buvo pranašauta džiau-dainininkės ir aktorės karje-ra. Pati pasirinkau šį, tuo metu labai nepopuliarių, ke-

Lietuvos tautosakininkė, dainininkė, etninės kultūros puoselėtoja VERONIKA POVILIONIENĖ, aplankiusi Š. Amerikos jaunimo stovyklas bei kitus renginius

lią. Nemaniau, kad teks visą gyvenimą atiduoti dainai, ta-čiau taip jau susiklostė gyve-nimas. Esu Rumšiškės esan-čio Liaudies buities muzie-jaus dainininkė. Tenka daly-vauti įvairiuose renginiuose, o be to labai daug važinėti po Lietuvą. Visokiausiais savo "nuopelnais" pasigirsiu kitą kartą.

— Kaip suderinat savo profesinį įsipareigojimą su šeim-ninio gyvenimo reikalavimais? Ar būna konfliktų bandant ati-duoti atitinkamą "duoklę" ir vienu-r, ir kitur?

— Turiu dukrą Rimą, 14 m., sūnus Skomantą, 13 m., Taut-vilą, 11 m., vyrą Vidmantą Po-vilionį, Aukščiausios tarybos deputatą, tėvelius, gyvenančius Džukijoje. Tai ir yra mano di-džiausios brangenybės. Labai dažnai keikiu save, kad, taip susiklosčius gyvenimui, kaip kokia Grigo bitė turiu lakstyt po svetį. Tačiau negalėčiau kitaip pragyventi. Vyras, kaip buvęs politinis kalinys, darbą gavo tik prieš ketverius me-tus, todėl turėjau išlaikyti še-imą. Dabar jau vaikai paaugę, tačiau mamos dar labai reikia. Dievuliau, kaip aš jų pasiilgs-tu! Gal ateis tokie laikai, ka-da galėsim kartu važinėti. Vai-kai neblogai dainuoja, yra skautai, tačiau ne iš pavydo, o iš "liūdno" patirties linkė-čiau, kad nė vienas neitų mano keliu. Jis — ganėtinai sunkus. Visi vaikai mokosi Naujajio meno mokykloje Kaune, dailės skyriuje. Labiausiai dėl sa-vo nebuvimo namie graužiuosi aš, gal kad gimus skorpiono ženkle...

— Ar buvo Jums netikėtumų, staigmenų, "nesuprantamų" patirčių šioje kelionėje?

— Maloniausia ir nuosta-biausia staigmena: daug jaunų žmonių nori atvažiuoti į Lie-tuvą ne dėl to, kad tikėtusi ką nors uždribti, bet kad galėtų patalkinti savo žiniomis mo-kykloms, institutams, geriau pramokytų lietuvių kalbą. Daug jaunų šeimų nori kokiame pus-

mečiui leisti savo vaikus į Lie-tuvos mokyklas, kad geriau iš-mokytų lietuvių kalbą. Ir todėl labai baisu, kad daug jaunimo nori iš Lietuvos emigruoti pas jus. Lietuvai taip reikia jaunų rankų! Tai būtų nelaimė tau-tai!

— Kaip Jums atrodo Lietu-vos ir Šiaurės Amerikos lietu-vių jaunimas?

— Lietuvoje per tuos okupa-cijos metus užaugo dalis jau-nimo, kuriai nereikia nieko — ji nebetiki nei Dievu, nei vel-niu, nei atgimimu, nei stagna-cija. Ta dalis nori labai gerai gyventi ir nieko nedirbti. Ki-ta dalis — puikus, darbštus jaunimas. Yra dalis, kaip sa-koma, "maišytom" galvom, nes būklė yra gana sudėtinga, kai viskas maišosi vienon krūvon. Bet tai dar nebaisu. Kada nors žmonės atsirinks tikrąsias ver-tybes.

Esu sužavėta stovyklų vado-vais, ypač vaikinais. Merginų vadovių ir pas mus neblogų yra, bet, kad jauni vyrai taip nuostabiai bendrautų su vai-kais ir kad jų būtų tiek daug, — tai tiesiog stebuklas!

Gal aš mačiau tik tą pozity-viąją jaunimo dalį, nes vyres-nieji sakė, kad "kaip dangių taip ir ant žemės" — visko bū-na, tačiau mane sužavėjo jau-nimo parengimasis. Juk va-žiut ir šeštadienines mokyk-las, kai tavo bendraamžiai miega ar žaidžia beisbolą, ar ba tris valandas važiuoti į re-peticijas, tai tikrai pasišven-timas. Linkėčiau jaunimui to-kiam ištvėrimingam ir likti to-liau. Man iki šiol skamba seselės Ignės žodžiai: "Pas mus vi-sados taip buvo!" Tegul nebū-na pabaigos, o tąsa tegul drie-kiasi ligi Lietuvos.

— Ko reikėtų Lietuvos ir jos išeivijos veiklai ateityje?

— Daug didesnio tarpusavio supratimo ir bendro darbo. Iš Lietuvos atvažiuę žmonės tu-rėtų daugiau suvokti jųs kas-dieninį gyvenimą. Jūs turėtu-mėte daugiau paaiškinti, kad jūsų gyvenimas nėra ištisa šventė ar nepaprasto grožio krautuvė su nesibaigiančiais ištekliais. O mūsų atvykėliai savo gražią kalbą, gyvenimiš-kais lietuviškais papročiais, gerokai atpruėjusiu, bet vis dėlto dar egzistuojančiu tau-tinio gyvenimo pagrindu, galė-tų sustiprinti jūsų šaknis. Sma-gu, žinoma, kai susijungia pi-niginės, bet dar smagiau, kad prie to susijungimo prisidėtų širdys ir sielos, dvasia ir bendras darbas.

— Kaip galėtume sustiprinti Lietuvos ir jos išeivijos ryšius?

— Verkiant reikia statyti Lietuvoje bent keliose vieto-se išeivijos namus — viešbu-čius, pensionatus, ar kaip ki-

Feminizmas - socialinis variklis II

Istoriniai bruožai • Moterų diskriminacija tebėra pūluojanti žmonijos žaizda

Prekyba ir pramonė, žemės ūkio mainai skatino miestų augimą. Įstatymai teberibojo moters teises, tačiau vis daugiau moterų ėmė dalyvauti gamyboje, įsigijo nuosavybę. Pramoninė revoliucija smar-kiai sumažino darbų kiekį, moterims vietos nebeliko, bu-vo sugalvoti atitinkami įsta-tymai. Tačiau neturtingos miestietės buvo priverstos dirbti pačius sunkiausius dar-bus už patį menkiausią atly-ginimą. Nepriklausomos mote-rs — netekėjusios, našlės ar paliktos — buvo persekioja-mos ir baudžiamos mirtimi už raganavimą, ypač, jei jos mo-kėjo gydyti.

Nepaisant visokių užtvary, švietimas pasiekdavo ir moteris, nes kūrėsi protestan-tų sektos, kurios mokė, kad Biblija turi skaityti visi. XVII š. pavienės moterys pradėjo reikalauti teisių mokytis, o taip pat ir kitokių socialinių teisių bei privilegijų. Bet Rousseau ir kiti romantikai uoliai kūrė trapios, priklausom, naminės moters įvaizdį.

Nevakarietiško pasaulio moterų statuso kitimas yra ma-žiau žinomas. Istorija mini iškilią moteris Bizantijos im-perijoje ir Indijoje. Kai kurios išlikusios tradicijos leidžia daryti išvadą, kad moteris bu-vo gerbiama. Dauguma pasaulio moterų visada buvo darbin-kės, ne vien vaikų auginto-jos. Bet kontaktai su Vakarais moters padėtį apsunkindavo,

ANTANINA GARMUTĖ

Piligrimas

Nuo Angaros pučia šaltas vėjas, Ir sieloj, kaip jūroj, neramu. — Kad išejo — grįžti nežadėjo Mano piligrimas iš namų! . . .

Piligrimą budeliai išvarė, Šautuvus įrėmė, basomis . . . Tik raudonojo eglės žaliaskarės, Tik drebejoj žvaigždės naktimis . . .

Piligrimai — druska, anglų kasė, Taigoje kaip skruzdės plūso jie. — Ta nauja vergų baltųjų rasė Sibiro bekrastėje erdvėje.

Kur keliavo jų žaizdotos kojos Amžinojo išalo žemė . . . Kur tykojo amžinas pavojus Po Šiaurės pavaiste ledine . . .

Prie Angaros maumedžiai nurimę, Ir širdis nevirpa nuo šalno. O vaikyste — mažas piligrime! — Aš tavęs ieškot čia ateinu . . .

taip pavadintus pastatus. Per Lietuvos radiją, televiziją bū-rėtų gerai, kad daugiau pasiro-dytų jūsų pačių paruoštos vaiz-dajuostės apie bendruomenes, vargus, rūpesčius, na žinoma, ir apie džiaugsmus. Nekenktų ir koks nors leidinys Lietuvai apie jus. Ir Lietuvoje, ir išei-vijoje reikėtų daugiau pasiti-kėti Pasaulio Lietuvių Bend-ruomene, koordinuojant ren-ginius. Kartais tam tikros pri-vačios iniciatyvos atneša be-reikalingo sąmyšio ir Lietuvo-jie, ir pas jus. Žinoma, be pri-vačių dalykų negalima apsi-eiti, bet tam tikras žinojimas, ką daro kairė koja su dešine, būtų ne pro šalį. Norėčiau se-nųjų džiukų žodžiais: "Prabo-čykite (atleiskit), kas buvo ne taip, laimingai jum visiem, duok Dieve sveikatos ir leis-kit visus jus apkabinti".

Su pagarba ir meile —
Veronika

nes Vakarų kolonizatoriai ne-pripažino moters ir jos veik-los. Afrikos valstietės prara-do teisę į žemę, nes proeuro-pietiški įstatymai reikalavo, kad žemės savininko pavardė būtų vyriškos giminės. Atsira-do didelis išsilavinimo skir-tumas, ypač islamiškose šaly-se, kur papročiai reikalavo moteriai likti namuose.

Nuo XVII š. prasidėjo nuo-sekli kova už moters teises. Pradžioje reikėsi pavienės, daugiausia netekėjusios mo-terys. Vėliau moterys ėmė bur-tis į organizacijas, ir XIX š. jau pilnutinai išsivystė orga-nizuota moterų kova — femi-nizmas. Buvo reikalaujama teisės į mokslą, teisės į dar-bą, į uždario kontroliamą ir t.t. Bet pagrindinis reika-lavimas buvo teisė balsuoti, nes balsavimas įtakoja politi-nį gyvenimą, kuriame dalyvau-ją moteris. Prasidėjo vadina-masis sufražistinis (balsavimo teisės) judėjimas. Didžiausio pasipriešinimo jis susilaukė iš religinių sluoksnių, kurie lai-kė moterį namų židinio dalimi. Taip pat priešinosi ir pramo-nės sferos, nes buvo paranku moterį palikti bebase darbo jėga.

Feminizmas ėjo lygia greta su kitokiomis socialinėmis re-formomis, tokiomis, kaip vergi-jos panaikinimas, švietimas ir pan. Nors sufražistiniai judė-jimai prasidėjo Anglijoje ir JAV, tačiau pirmosios teisės balsuoti gavo Skandinavijos moterys: Švedijoje — 1863 m., Naujojoje Zelandijoje — 1893 m., Australijoje — 1902 m. JAV teisė moterims balsuoti sutei-ka 1919 m. Tuo tarpu Šveicari-joje moterys dar ir šandien neturi teisės balsuoti.

Vakarietiškas feminizmas iškovojo daug svarbių daly-kų: planuojama motynystė iš-nelegalios tapo legalia; mo-teris priešprievartavimas ir smur-tas prieš žmoną tapo viešu klausimu, kol pagaliau įgavo kriminalinio nusikaltimo sta-tusą.

Tiesa, dalis feministinio judėjimo sužavėjo marksis-tinėmis idėjomis, nes buvo ti-kima, kad moterų vargų šal-tinis yra klasinė nelygybė. Su-sižavėta socializmo užmojais ir pažadais. Deja, tikrovė ne-piešė liūdną moters padėties paveikslą komunistinėje vi-suomenėje.

Nors teoriškai buvo skelbia-ma galybė teisių moteriai, ta-čiau ji dėl komunistinės siste-mos agresyvumo jomis pasi-naudoti negalėjo. Universite-tus baigusios moterys retai pasiekdavo profesinių aukštū-mų, nes komunistinė sistema neigė asmenybę aplamai, tad neliko vietos specifinėms mo-terų problemoms. Antra ver-tus, nevalyva visuomenės nuo-monė ir toliau tebepuoselėjo mitą apie moters negabumą, toliau buvo tikima, kad ji su-kurtam, kad aukotųsi vyro tobulėjimui ir vaikų gerovei. Tarnystės statuso bolševikinė revoliucija nepajėgė pakeisti kuo kitu.

Ne be problemų moterims sekėsi ir demokratiškuose kraštuose. Pvz. JAV Aukščiau-siojo teismo teisėjų pareigose moters iki 1981 m. nebuvo. Į aukštą politinį vicepreziden-to postą pirmą kartą moteris kandidatavo 1984 m. JAV-se trys ketvirtadaliai dirbančių-jų moterų gauna žemesnes al-gas, o kova už vienodą atlygi-nimą už tokias pat vertes dar-bą moterims — ateities planai. Per paskutinį dešimtmetį JAV-se smurtas ir moterų išpri-eivartavimai pagausėjo net ke-turis kartus. Moterų, auginan-čių vaikus gretose, skurdas labai ryškus. Kur kas daugiau pensijinio amžiaus moterų nei vyrų gyvena žemiau skurdo ri-bos.

Dar įdomūs faktai: nuo 1901 m. literatūrinės Nobelio pre-mijos laureatų gretose yra tik 5 moterys; paskutinioji — po-ėtė Nelly Sachs gavo ją 1966 m. Jau, regis, geras ketvirtis am-žiaus, kai garbioji komisija nebesuranda vertos premija rašytojos.

Deja, moterų diskriminacija tebėra gyva ir pūluojanti žmo-nijos žaizda, todėl feminizmas greitai dar neišnyks, o tik keis savo programas, darbo meto-dus.

Edita Nazaraite

NIJOLĖ SADŪNAITĖ, viešėjusi Toronte 1990 metų vasarą
Nuotr. T. Desiato - "The Catholic Register"

Šeima - pašaukimų židiny

Mano kelias į vienuoliją prasidėjo šeimoje

Seselė NIJOLĖ SADŪNAITĖ, plačiai žinoma ir gerbiama disiden-tė, uoli "Kronikos" darbuotoja, buvusi politinė kalinė, šią vasarą lankėsi Šiaurės Amerikoje, kur be-veik kiekviename mieste kalbėjosi su vietiniais žurnalistais. "The Philadelphia Inquirer", Klivlando "The Plain Dealer", "The Christian Science Monitor", "The Catholic Register" ir kiti žymūs laikraščiai išspausdino jos pareiškimus apie apgaulingą ir blogių pagrįstą so-cialinę sistemą, apie savo ir kitų kančias sovietų rankose, apie savo tikėjimą, kuriuo yra paremtas vi-sas jos gyvenimas ir kurio dėka pakeliami bet kokie vargai.

Rasydama apie dvasinius paša-ukimus, ji pabrėžia, kokia svarbi yra tėvų įtaka šioje srityje ir apla-mai religiniame auklėjime. RED.

Dvasingumo pagrindai gau-nami šeimoje. Vaikai nuo pat mažumės mato ir įsisavina tai, ką vertina jų tėvai. Ypač svarbi bendra kasdieninė vi-sos šeimos malda, supratimas maldos — bendravimo su mus mylinčiu Dievu būtinumas; įsisavinimas minties, kad be Dievo pagalbos mes nieko ge-ro padaryti negalime, kad Die-vo malonė mums reikalinges-nė nei oras ir vanduo.

Okupuotoje Lietuvoje jau nuo vaikų darželių ir mokyk-lose per prievartą skiepijo vaikams neapykantą ir panię-ką viskam, kas šventa. Šventi tėvai, jų pamokymai, ypač gy-venimo pavyzdys padėjo vai-kams nepaklysti.

Už patį didžiausią turtą — tikėjimą ir meilę Dievui esu skolinga savo Tėvams. Jie ne tik mokė, bet ir patys tikė-jimo dvasia gyveno, brangin-dami Dievą ir Jam ištikimybę labiau nei laisvę ir gyveni-mą.

Mūsų šeima, kaip daugelis kitų, buvo įtraukta į sąrašus išeivti į Sibirį. Geri žmonės perspėjo. Tėvas spėjo pabėgti į kitą Lietuvos kraštą. Tuo stalininio siautėjimo metu, kada net paprasti darbininkai bijodavo eiti į bažnyčią, ma-no Tėvas, dirbdamas vyriausiu mokslinei bendradarbiu, kas sekmadienį su visa šeima daly-vaudavo šv. Mišių aukoje, kas-dieną namuose vadovaudavo bendrai maldai. Jam grasino, kad išmes iš darbo, ir jis su visa šeima badu mirs. . .

Motina sirgo kaulų tuberku-lioze, gulėjo lovoje, o aš su broliu buvome maži. Tėvas at-sakė, kad jam Dievas branges-nis už darbą ir gyvybę, o kai išmes iš darbo, eis akmenų skaldyti kelių tiesimui. Jis pasitikėjo Dievu, o jo gyveni-mo pavyzdys buvo mums ge-riausias pamokslas.

Tuo metu, kai daugumą vai-kų mokytojai surašė į bedie-viškas pionierių ir komjaunuolių organizacijas, mus su bro-liu Motina apgynė. Ji pasakė mokytojams, kad geriau pati ati-duos galvą slibinui nukąsti, bet neatiduos vaikų dvasiniam luošinimui.

Mudu su broliu iš mokyklos išvarė, bet po dviejų savaitių

tie patys mokytojai vėl pakvie-tė į mokyklą. Kokie reikšmingi tampa tėvų žodžiai, kai juos lydi jų gyvenimo ir aukos pa-vyzdys! Tėvai nepabūgo Sibi-ro, mirties ir tikėjimo neišda-vė. O kai 1955 m. baigiau vidu-rinę mokyklą, gerasis mano Tėvas man pasakė: daug yra žmogui reikalingų dalykų, be kurių negalima gyventi, bet visų svarbiausias iš jų — tikė-jimas Dievu. Ir dar pridėjo: "Geriau kalėjime supučiau ar Sibire žučiau, bet niekad ti-kėjimo prieš žmones neišsigin-siu. Tai visų didžiausia ver-tybė!"

Tie žodžiai buvo man kaip testamentas. Tikrai, tai visų didžiausias turtas. Nes ką pa-dės žmogui, jei jis ir visą pa-saulį laimėtų, o savo sielą pra-žudytų? Tėvai išmokė brangin-ti maldą ir per visą savo gyve-nimą iš maldos — bendravimo su Dievu, ypač šv. Mišių auko-ję, sėmiasi stiprybės, ramy-bės ir džiaugsmo.

Pašaukimas? Tikiu, kad tai Motinos maldų ir Tėvo švento pavyzdžio pasekmė. Gerasis Dievas jų dėka suteikė man nevertai tą ypatingą dovaną — dvasinį pašaukimą, kai man sukako 18 metų. Už tai visa amžinybė bus per trumpa, kad atsidėkočiau. Todėl šventai tikiu maldos ir švento gyve-nimo pavyzdžio galia!

Okupuotos Lietuvos sovie-tinėje spaudoje 1989 m. ateis-tai verkšleno, kad po 50 metų jų pastangų išrauti tikėjimą Lietuvoje vienuolių daugiau nei jų buvo prieš okupaciją — per 2000.

Taip, Lietuvoje, ačiū Dievui, dvasinių pašaukimų netrūklo, nes buvo daug aukos dvasios, daug maldos ir daug šventų pavyzdžių.

Viešint Amerikoje, vieno-je iš lietuvių stovyklų teko su-sitikti su 40 jaunuolių iki 16 metų amžiaus. Kalbėjome apie maldą. Buvau labai skaudžiai nusivylusi, kad nė vienas iš jų nežinojo, kas tai yra šv. Mišių auka. Vieni sakė, kad tai poterių kalbėjimas, kiti, kad tai kunigo malda. . . Visi mano mėginimai privesti prie teisingo atsakymo liko bergž-di. Jei jaunimas nesupranta šv. Mišių — Jėzaus aukos už mus brangumo ir vertingumo, ar galime tikėtis, kad jie su-sižavės dvasiniu pašaukimu? Vargu ar jie liks katalikai. . .

Aukos grožį galima pajusti ir išgyventi tik sąmoningai daly-vaujant šv. Mišių didžioje Dievo-Žmogaus aukoje. Jauna širdis negali likti abejinga Dievo meile mums, ta Meilė ją uždegė ir duos jėgų nešti Die-vo meilės šviesą kitiems. Bet pirma reikia tą meilę pažinti. Padėkime visi Amerikos lietu-vių, ir ne tik lietuvių, jauni-mui pažinti ir pamilti Dievą, o dvasinių pašaukimų nepri-stigs. Padėkime savo žodžiais, malda, auka ir švento gyveni-mo pavyzdžiu.

s. Nijolė Sadūnaitė

Viešnia iš Lietuvos VERONIKA POVILIONIENĖ — etninės kultūros puoselėtoja tarp PLB kultūros komisijos narių bei draugių. Iš kairės: Aušra Baršauskienė, Irena Ross, F. Skrinšienė, Veronika Povilionienė, Dalia Viskontienė, PLB valdybos kultūros komisijos pirm. Irena Lukoševičienė, Aušra Karkienė

Spauda ir mes

“Dirvos” deimantinės sukakties proga

G. BREICHMANIENĖ

Mus, lietuvius, gyvenančius toli nuo savo Tėvynės, lietuviška spauda jungia. Iš jos puslapių sužinome, kas vyksta įvairiose lietuvių kolonijose. Sužinome ne tik svarbesnius įvykius, bet ir tai, kas planuojama, rengiama ateityje, kad galėtume visi suvažiuoti, pabendrauti, pasidžiaugti, atnaujinti pažintis, sustiprėti — dvasiškai atsigausti.

Spauda lemiama vaidmenį atliko Lietuvos nepriklausomybės atstatyme 1918 m. Tais tamsiais laikais pirmasis lietuvių sąžinę pažadinti ryžosi dr. Jonas Basanavičius savo leidžiamos “Aušros” puslapiuose, o vėliau jau daug išsamiau ir plačiau tą darbą tęsė dr. Vincas Kudirka “Varpe”. Būdamas silpnos sveikatos, bet turėdamas geležinę valią, jis iki paskutinio atodūso savo jėgas skyrė “Varpo” puslapiams. Dr. V. Kudirka iškeldavo pavergėjų daromas Lietuvai skriaudas, išnaudojimus, neteisėbės, ragindamas atsibusti iš gilaus miego ir reikalauti Lietuvai laisvės. Ir vargu lietuviu sąmonė būtų buvusi pribrendusi laisvės siekiams, jei tada nebūtų buvę nors ir skurdžios lietuviškos spaudos, kuri labai sunkiomis sąlygomis buvo spausdinama Prūsijoje ir slapta pasi-

šventusių žmonių gabenama į Lietuvą.

Kad spauda yra svarbus ginklas kovoje už laisvę, gerai suprato rusų caras. Todėl jis, norėdamas žmones laikyti tamsoje, uždraudė spaudą. O ir Stalinas, užgrobes Lietuvą, pirmiausia uždarė visą laisvąją spaudą. Jos vietoje buvo leidžiama okupantui palanki spauda, nieko gero nežadanti mūsų Tėvynei, o vien skleidžianti pikta propagandą ir nuodijanti brestančio jaunimo sąmonę. Kai 1988 m. vasarą okupuotoje Lietuvoje atgijo pirmosios išsilaisvinimo vilties kibirkštys, lietuviai stengėsi kuo greičiau nusikratyti propagandine sovietiška spauda. Ir koks buvo džiaugsmas, kai jie pasijuto, lyg iš tamsaus urvo išlindę, galį apsidairyti aplink ir pajusti, kas vyksta plačiame pasaulyje. Ypač abstrulbintas buvo jaunimas, kai sužinojo, kiek nuo jų buvo nuslėpta, kiek žiaurumų ir neteisėbės iškentėjo lietuviai kalėjimuose ar tremtyje, gyvendami nežmoniškos sąlygose ar mirdami nuo bado ir šalčio.

Antrame nepriklausomos Lietuvos dešimtmetyje buvo paskelbtas spaudos platinimo vėjus. Ta proga buvo paskirta premija už geriausią šūkį, nusakantį spaudos reikš-

“Dirvos” rėmėjų jubiliejinis komitetas. Sedi iš kairės: G. Breichmanienė, A. Kuolas, Ald. Jankaitienė; stovi: V. Petraitis, B. Petraitienė, J. Paršeliūnas, pirm. B. Abromaitienė ir V. Matulevičius. Nuotraukoje trūksta – A. Jucienės ir L. Nakrošienės

mę mūsų gyvenime. Gimnazijoje aukštesniųjų klasių mokinius lietuvių kalbos mokytojai ragino tokias varžybas turėti savo klasėse. Ir ko mes neprigalvojome! Ir eiliovome, ir rimavome vienas už kitą mandresnius posakius — šūkius, su nekantrumu laukdami, kokių gi šūkį pasirinks mūsų spauda. Didžiausiam nustebei buvo parinktas iš keturių žodžių susidedantis sakinyss — *Laukinis žmogus laikraštį neskaito*. Gyvenimo kelyje tą posakį dažnai prisimindavau ir, brestant mano protavimui, vis ryškesnis ir svarbesnis jis man atrodė, nes tais keturiais žodžiais pasakoma taip daug. Tik pagalvokime — koks tamsus, blankus ir liūdnas mūsų gyvenimas būtų be spaudos.

Lietuviškos spaudos reikšmė labai gerai suprato ir senieji išieviai. Šalia lietuviškų parapijų, šventovių, mokyklų, jie pradėjo leisti lietuviškus laikraščius. Vienas tokių dar pirmųjų išievių JAV įsteigtas laikraštis yra “Dirva”, leidžiamas Klivlande. Tai “tautinės minties lietuvių” savaitraštis. Šiais metais “Dirva” mini 75 metų sukaktį.

1915 m. lapkričio 25 d. Klivlande buvo išleistas pirmasis “Santikos” numeris. Sekančiais metais vardas buvo pakeistas į “Dirva”. Pagrindiniu “Dirvos” įsteigėju laikomas A. Bartoševičius. Tik vėliau apie “Dirvą” susitelkė tautinės minties veikėjai. Pirmaisiais metais “Dirvą” redagavo V. K. Jokubynas, sekančiais — J. Ged-

minas, o 1918-1948 m. — K.S. Karpis. Jis ir finansavo “Dirvos” leidimą. 1948 m. “Dirva” buvo parduota Vincui Rasteniui. Pirmą finansavimą Juozas Bachūnas, Pr. Lapienė ir J. Colney. Rastenis “Dirvą” ir redagavo iki 1951 m. pabaigos. Su nauja išievių banga atvykęs Balyš Gaidžiūnas perėmė “Dirvos” redagavimą ir ją redagavo 10 metų (1952-1962). 1952 m. buvo įsteigta Amerikos lietuvių spaudos ir radijo draugija “Viltis”, kuri atsakinga už “Dirvos” leidimą ir šiandieną. Nuo 1962 iki 1968 m. “Dirvą” redagavo Jonas Čiuberkis, nuo 1968 m. iki šios dienos redaguoja Vytautas Gedgaudas.

“Dirva” per eilę metų turėjo gerų bendradarbių. Ilgą laiką “Dirvos” puslapius užpildydavo Bronys Raila, daug ir įdomiai rašęs politinėmis temomis ir pabėręs eilę prisiminimų apie žymiuosius mūsų žmones. Stasys Santvaras spalvingai rašo meno temomis, perpdamas prisiminimų nuotrupomis. Vytautas Meškauskas paruošia savaitinę politinių įvykių apžvalgą. Dar neseniai pradėta skilti “Girdėta iš Vilniaus” skaitytojų pateikia Balyš Gaidžiūnas, Vladas Vijeikis į įvykius žiūri iš linksmosios pusės, išskeldamas kasdienines žmonių ydas. Dažnai įdomių apžvalgų apie įvykius ir žmones pateikia Jurgis Janušaitis. Dr. A. Butkus ir daugelis kitų rašo aktualiomis laiko įvykių temomis, kritikos, mokslo ir meno klausimais.

Mūsų tautai yra lemta eiti sunkiu keliu, tad kiekvienas lietuviškas laikraštis, kuriam rūpi Lietuvos reikalai, reikalingas ir remtinas. O tos paramos reikia nuolatos, kadangi lietuvių išievių skaičius nėra didelis, be to, jie išsiskirstę įvairiuose pasaulio kraštuose. Tad ne tik spausdinimo, bet ir persiuntimo išlaidos yra didelės. Vien iš prenumeratorių neišsilaiko nė vienas išievių laikraštis.

“Dirvos” deimantinės sukakties proga įvairiose lietuvių kolonijose yra sudaryti vjaus komitetai. JAV ir Kanadoje tokių komitetų yra 18. Juos jungia pagrindinis vjaus komitetas Čikagoje. Jam vadovauja visuomenės veikėja Irena Kriaučeliūnienė.

Toronte taip pat veikia “Dirvos” vjaus komitetas, kuriam vadovauja Birutė Abromaitienė. Deimantinė “Dirvos” sukaktis Toronte bus paminėta spalio 14 d., 2.30 v.p.p., Lietuvių namuose įvyksiančiame koncertu. Pagrindinė tos popietės atrakcija bus sol. Regina Žymantaitė-Peters. Į minėjimą koncertą atvyks Lietuvos atstovs Vašingtone ir prie Šv. Sosto Stasys Lozoraitis ir vjaus pirm. Ir. Kriaučeliūnienė.

Ne paslaptis, kad lietuviškų laikraščių skaitytojų skaičius mažėja. Kad laikraščių galėtų išsilaikyti, visi turime juos paremti. Labai teisingai spaudos reikšmę mūsų gyvenime nusako Baltimorės bibliotekos leidinio motto: “Išievią bus gyva, kol bus gyva jos spauda”.

Gydytojas pataria

Nuotaika - tai sveikata

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Gydytojo akimis, daugiausia mus vargina, o kartais net ir smarkiai išsekina geros nuotaikos stoka. O nuotaiką veikia daug kas. Kartais — tai ir buitiniai sunkumai, skausmai strėnos, nemiga, sunki galva, tvanki arba lietinga diena, magnetinės audros, neteisingi žodžiai.

Dažnai bloga nuotaika atsiranda ir dėl vienišumo. Klinikiniai stebėjimai ir specialūs medicininiai tyrimai rodo, kad net ir sveiką bei jauną žmogų, patalpinus į vadinamąjį surdokaamerą, kurios sienos visiškai nepraleidžia garso, apima stiprus vienatvės ir vienišumo jausmas, kuris savo ruožu sukelia vidinę psichoemocinę įtampą, neužtikrintumą, nerimą, baimę. Stebint tokį asme-

nį, iš jo vaido, laikysenos, judesių atrodo, jog jis apimtas didžiulių rūpesčių. O rūpesčių jis juk jokių neturi. Surdoka-meroje šilta, čia maloni prieblanda, laiku pateikiami skanūs valgiai, atsibodus vaikščioti laukia minkšta lova.

Taigi teisingai tvirtinama, kad žmogus ne vien duona gyvas. Jam reikia bendraminčių, reikia išsipasakoti, pasidalinti savo prisiminimais, atities planais, svajonėmis. Na, o ką gi daryti, jeigu tokių bendraminčių neturime? Argi tada mes jausimės kaip tas, kurį tyrimo tikslams patalpino į surdokaamerą? Deja, jeigu neturėsime vadinamo psichologinio skėčio, t. y. psichologinio imuniteto, įvyks taip, kaip minėtoje kameroje: tapsime irzlūs, užgaulūs, susirūpinę, jausime nervinę įtampą. O visa tai dar labiau blogins sveikatą.

Būdų kovoti su vienišumu yra daug. Niekada ne vėlu išmokyti bendrauti su gamta, išmokyti skaityti gražius pievų ir miškų rašinius, klausytis šlamancijų medžių, pasakojimų apie buvusias ir būsimas dienas, mūsų ir mums brangių žmonių ateitį. O kaip gerai pataiso nuotaiką jaunystės prisiminimai, mūsų praėjusio gyvenimo žingsniai, net ir tie, kurie galbūt ir nebuvo visiškai pavykę. Bet juk visa tai buvo mūsų jaunystėje! O kur dar knygos, pasakojančios apie svečias šalis, egzotiškas kelesiones ir t.t.

Vadinasi, reikia stengtis, kad mūsų nuotaika būtų gera, nes nuo to priklauso ir sveikata.

Žinoma, reikia stengtis ir kuo mažiau kreipti dėmesį į smulkmenas. Juk pagalvojus rimtai aišku, kad didelės nelaimės, aciu Dievui, mus ištinka retai. Deja, mes dažniausiai susierziname dėl smulkmėnų, pavyzdžiui, kad marti nemoka maitinti anūko (nors iš tikrųjų dažniausiai mums taip tik atrodo), arba kad sūnus be reikalo nusipirko brangius batus, kad grįžęs iš mokyklos vaikas nepasiseikino ir t.t.

Gyvenimo prasmė yra pats gyvenimas, o gera sveikata — gyvenimo ir laimės pagrindas. Jeigu gera nuotaika stiprina sveikatą, išmokime ją reguliuoti, valdyti, neleiskime sau nugrimsti į vienišumą ir smulkmenas.

Solistė REGINA ŽYMANTAITE-PETERS

I “Dirvos” 75 m. sukaktuvinį minėjimą koncertą dainuoti atvyks buvusi torontietė ir 1962 m. “Miss Freedom” Regina Žymantaitė-Peters. Ji — lyris sopranas. Dainavimo mokesi Toronto konservatorijoje ir vėliau Hunter kolegijoje, Niujorke, išgijo magistrės laipsnį. Debiutavo Niujorko operoje. Su koncertais yra aplankiusi daug Amerikos ir Italijos miestų. Dalyvavo ir Italijos televizijos programose. Arių (devynios operos), lietuvių ir kitų tautų kompozitorių dainų repertuaras labai platus. Dainuoja penkiomis svetimosiomis kalbomis. 1991 m. Italijoje dainuos Tatjanos vaidmenį Čaikovskio operoje “Eugenijus Oneginas” ir Verdžio — “Otello” Desdemoną.

“Dirvos” koncerte taipgi dalyvaus garsusis tenoras *Eugenio Fernandi*, penkerius metus dainavęs Metropolitan operoje Niujorke. Repertuare — 33 operų vaidmenys. Su abiem solistais išgarsime ir žymų dirigentą-pianistą *William Vencic*. (Žiūr. skelbimą) Ada Jucienė

Canadian European Export Import Co.
Siunčiame siuntinius
į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą

Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visoje Rusijoje.
Persiunčiame pinigų tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizduojantes iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtų aukščiau).

404 Roncevalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

Mūsų patvirtinti prekybininkai
Kazan Overseas Parcels Big Win Center
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. (519) 743-7653 Tel. (416) 639-7547
Silesia Co., 37 Helles Ave., Welland, Ontario
Tel. (416) 734-4487

Paskutinės vyskupo dienos

Telšių vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus veikla, ryžtinga laikysena, suėmimas ir kankinio mirtis sovietiniame kalėjime

TEKLĖ KAČIUKAITĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kai tik jie išeidavo į valgyklą pavalgyti, aš kareiviui, kur prie durų ėjo sargybą, duodavau penkis červoncus, tas man atnešdavo gryno vandens. Tuo visą laiką, kol mane tardė, ir buvau gyva.

Vilniuje, kaip vėliau paaiškėjo, su vyskupu Vincentu Borisevičium jie tuo metu norėjo geruoju susitarti. Nuvykusi aš galėjau paskleisti po Vilnių žinią, kad Telšių vyskupas sulaikytas. To jie nenorėjo. Kai vyskupas Vincentas Borisevičius išlipo Telšių stotyje, mane taip pat paleido. Už sulaikymą atsiprašė.

Buvo antra valanda nakties, kai man liepė eiti namo. Aš paprašiau, kad leistų koridoriuje iki ryto pavalaukti, nes naktį bijau viena eiti.

Jie pradėjo juoktis:

— Kai mes paleidžiame, tai visi bėga net neatsisukdami, o čia kitokia klientė — nenori išeiti.

Aš jiems, matyt, trukdžiau, nes saugumo viršininkas liepė tardytojiui Taraškevičiui mane palydėti. Kai atėjome iki seminarijos, jis, paskambinęs prie vartų, išgirdo mūsų žmonių žingsnius ir nusijuokė:

— Na, dabar jau nebijai?

Taraškevičius nuėjo. Tačiau aš nespėjau nė palto atsiseigioti — vėl paskambino prie vartų. Nuėjom atidaryti.

Grįžo vyskupas Vincentas Borisevičius.

Jo negalima buvo atpažinti: išvaręs, dar labiau prapilęs. Veidas nekustas, nepraustas, baltiniai nešvarūs, panagės pilnos žemių.

— Aštuonios dienos — kaip metai! — pasakė. — Aš, tai aš, bet už ką tu kentėjai? . .

Buvo užsivalgojęs, mažai kalbėjo, vengė žmonių draugijos.

Rytojaus dieną buvo šventos Kučios. Visada pas vyskupą būdavo kviečiami visi vyskupijos dekanai. Tačiau jis perspėjo, kad šiais metais Kučias valgs su seminarijos profesūra ir aptarnaujančiu personalu. Šventės buvo labai liūdnos. Vyskupo seserys visą laiką verkė, kad brolis vėl greitai turės grįžti į Vilnių.

KGB išleidžiant davė vyskupui Vincentui Borisevičiui nurodymą — parašyti ganytojišką laišką, kuris atšauktų jo laišką, ginantį Lietuvos tikinčiųjų interesus, rašytą vokiečių okupacijos metu. Tą laišką reikės perskaityti visose Telšių vyskupijos bažnyčiose.

Ar ryšis vyskupas Vincentas Borisevičius tokiam žingsniui?

Tada nė jis dar tvirtai nežinojo. Taip slinko dienos, kupinos nerimo ir laukimo.

Staiga sausio viduryje vyskupas pranešė: kviečia visų kapitulos narių pasitarimą. Kapitulos nariai ir vyskupas Pranciškus Ramanauskas nutarė į pasitarimą neiti. Tik kaip apie tai pasakyti vyskupui Vincentui Borisevičiui? Vieni be ligos susirgo, kiti nežinia kur išvažiavo. Vyskupas Borisevičius tepasiteiravo tik apie vyskupą Pranciškų Ramanauską, kas gi jam atsitiko.

— Atrodo, serga, — pasakiau. — Pietus liepta atnešti į lovą . . .

— Visi manęs vengia! . . — tarė vyskupas Vincentas Borisevičius, netikėtai atsiradęs tarpduryje. — Atėjau pas tave, sesele, nes daugiau neturiu kur eiti . . .

Atsisėdęs prie stalo, paprašė išvirti kavos.

Skaudu buvo žiūrėti į jo vidines kančias, tokias dides ir tokias nepaguožiamas. Ir tada aš išgirdau vyskupo Vincento Borisevičiaus išpažintį, kaip žmogaus savo artimui. Tiek metų praėjo, o viską atmenu žodis žodin ir šiandien. Girdžiu jo lėtą, labai pavargusį balsą:

— Visi manęs vengia, nuo manęs bėga! Suprantu, baimė juos apėmė ir netikrumas. Niekas nenori man net patarti. O aš esu taip pavargęs, kad nežinau, kaip man pasielgti . . .

KGB viską žino. Turi ganytojišką laišką, kurį kaunaininkas Justinas Juodaitis iš Žemaičių Kalvarijos vežė iš tariamo mano draugo.

KGB žino, kas dalyvavo tada pasitarime, ką aš kalbėjau, kas buvo nutarta. Tik daug pridėta, pagražinta. Visos kaltės suverstos ant mano vieno galvos . . .

Tas laiškas, kurį paskelbiau vokiečių okupacijos metu, jiems labai nepatinka. Dabar reikalauja jį atšaukti, viską, ką tada rašiau, paneigti. Naująjį laišką paskelbti visose vyskupijos bažnyčiose. Ten turiu kalbėti, kad miškiniai paliktų miškui, o ūkininkai stotų į kolchozus. Turiu pasmerkti tuos, kurie tokiai eigai trukdys. Visą turį padaryti iki vasario penkioliktos, jei ne — būsiu sumintas ir nuteistas mirčiai. Man aišku, kas manęs laukia, jei visko neatšauksiu viešai. Tačiau aš labiau rūpinuosi apie kitką: kaip į mane pažiūrės Viešpatas, jei aš išsižadėsiu savo įsitikinimų ir išduosiu Tėvynę? Todėl manau, kad man vienas kelias — eiti į kalėjimą ir atsiduoti Dievo valiai.

Be to, esu įsitikinęs, kad jei ir padarysiu, ko jie nori, manęs ramybėje nepaliks. Jie reikalaus vis daugiau ir daugiau. Todėl tegu dabar sušaudo, užtat mirsiu ramus, kad nėjau prieš sąžinę.

Kaip tu manai, ar aš teisus? Ką tu mano vietoje darytum?

Nežinojau, ką galiu atsakyti tokiam dideliui žmogui.

— Man atrodė, — pasakiau, — kad Ekscelencija tapote visų tų darbų atpirkimo auką. Jis visais labai pasitikėjote, ypač kanaaninku Juodaičiu. O jis, pasirodo, daug kur veikė jūsų vardu. Jūs nesupratote, kad yra žaidžiama jūsų likimu. KGB norės, kad jūs jiems nuolaidžiautumėte. Bet jūs ne toks būdas . . .

Vyskupas manęs klausėsi, bet jo mintys klajojo jau kitur. Ką aš galėjau patarti žmogui, kuris geriau žinojo, ką jam reikia daryti, ir tą kelią jau buvo pasirinkęs. Jis tęsė savo monologą:

— Manau, kad Dievas bus man gailėstingas. Jei aš ir padariau kokių klaidų, tai savo mirtimi jas išpirkiau.

Sesele, niekam niekada netikėt šiame pasaulyje, net savo tėvui ar motinai . . . Dėl vyskupo Pranciškaus Ramanausko priekaištų neturiu, jis nėra nieko man blogo padaręs, be to ir didelis prietelius mano nebuvęs. O tie prieteliai, kuriuos galėjau į žaidzas dėti, man paruošė kelią į mirtį.

Aš jiems atleidžiu, tegul ir Dievas jiems atleidžia . . . Niekam niekada nenorėjau blogo ir nedariau. Nieko neišdaviau, nepakenkiau niekieno garbei. Visiems, kiek galėjau, padėjau, šelpiau ir guodžiau vargšus ir nelaimingus. Mylėjau savo artimą krikščioniška meile. Todėl išeinu ramus ir tam pasiryžęs.

. . . Buvo 1946 metų vasario 13 diena. Paskutinis vakaras prieš areštą. Išleidamas paprašė: rytoj, kai atvažiuos jo — vyskupo — pasiimti, kad paruoščiau jiems — enkavedistams — vakarienę.

Tą naktį užmigti negalėjau. Visą prisiminusi, ir dabar apsisverkiu. Tokios padėties ir tokio amžiaus žmogus pasiliko vienas su savo mintimis, darbais, įsitikinimais. Kiek turės praėiti laiko, kad, nusimetę vergo pančius, mes be baimės galėtume atsistoti šalia jo ir pasakyti: “Ir mes buvome jūsų bendraminčiai . . .”

Tačiau tada buvo 1946 metų vasario 14-oji. Apie šeštą valandą vakaro iš Vilniaus atvažiuavo kažkoks Alfonsas Gailevičius, lyg ir kulto įgaliotinis. Į vyskupiją su juo atėjo Telšių KGB viršininkas Jefimovas ir tardytojas Taraškevičius. Kitų nepažinojau.

Vyskupas Vincentas Borisevičius atvedė juos pas mane, kad pavalgydinčiau, o pats nuėjo rengtis.

Vienas nepažįstamasis paklausė Alfonso Gailevičiaus:

— Klausyk, ar ta moteris mūsų nenunuodys?

Alfonsas Gailevičius jam paaiškino:

— Nebijok! Ji tikinti, o jų tikėjimas jiems įsako, kad savo priešams reikia atleisti.

Nuėšiau vyskupui Vincentui Borisevičiui vakarienę ir šiek tiek maisto kelionei. Jis valgyti atsisakė, nieko neėmė. Pasiėmė tik mažą lagaminėlį su baltiniais ir kojiniųėmis.

Alfonsas Gailevičius pasiteiravo, kodėl vyskupas neatėjo su jais vakarieniauti. Aš jam atsakiau, kad ir jis vyskupo vietoje nevalgytų. Dar jis paklausė, ko-

dėl seminarijoje — kaip kapinėse, kur dingo visi gyventojai. Aš atsakiau, kad visi iš baimės išbėgiojo.

Vyskupas Vincentas Borisevičius nuėjo į profesorių namą, norėjo atsisveikinti su jais. Tačiau nieko nerado. Nerado ir vyskupo Pranciškaus Ramanausko savo bute. Sugrįžęs pasakė:

— Norėjau atsisveikinti, bet visi manęs bijo kaip raupsuotojo.

Išlydėjome vyskupą Vincentą Borisevičių tik aš ir jo tarnaitė. Daugiau jo gyvo nemačiau . . .

Po dviejų savaitių nuvykau į Vilniaus KGB kalėjimą. Vyskupui Vincentui Borisevičiui nuvežiau švartų baltinių, maisto. Kareivis man grąžino jo nešvarius baltinius. Jie buvo visi suplėšyti, kruvini.

Maistą jam leisdavo pristatinti iki pat teismo, 1946 metų spalio 4-5 dienų. Su vyskupu kartu buvo teisiamas kunigas V. Gustaitis, kuris buvo pas save įdarbinęs jo bičiulį.

I teismą nieko neleido, net artimųjų. Dalyvavo tik vyskupo advokatas.

Teisme prokuroras savo kaltinamojoje kalboje panaudojo žodžius iš Evangelijos, kuriuos Kristus pasakė šventam Petriui: “Kišk savo kardą į makštį. Kas su ginklu kovoja, nuo ginklo ir žus”. Ir toliau taip užbaigė, kreipdamasis į vyskupą Vincentą Borisevičių: “Jūs prieš tarybų valdžią kovojote, pinigais ir maistu mūsų priešus rėmėte, todėl mes taikome jums mirties bausmę, kurią jūs savo darbu užsitarnavote. Taip pat ir jūsų pavaldiniai, kunigai Gustaičiai . . .”

Vyskupo Vincento Borisevičiaus sesuo Marytė matė, kaip abu suimtuosius vedė į teismą. Vyskupas buvo baltas kaip marmuro statula. Vos judėjo. Sutana suposi kaip ant mieto. Vos vos užlipo į ketvirtą aukštą, kur vyko teismas.

Teismo sprendimo jo sesuo ilgai nežinojo. Kunigas daktaras Kazimieras Prialgauskas, kuris buvo kalbėjęs su advokatu, jai tiesos nepasakė. Sakė ir man, kad nežino.

Kai po teismo į Telšius sugrįžo vyskupas Pranciškus Ramanauskas, jo paklausiau, kiek metų priteisė vyskupui. Vyskupas Pranciškus Ramanauskas taip pat dėjos neižinęs.

Naktį susapnavau, kad atėjo vyskupas Vincentas Borisevičius ir pasakė, jog yra nuteistas mirti. Rytą nuėjau pas vyskupą Pranciškų Ramanauską, viską papasakojau. Jis apsišverė ir patvirtino: “Taip, mirčiai!” Spalio 12 dieną vyskupas Pranciškus Ramanauskas nuvyko į Vilniaus KGB pasiteirauti, kur yra vyskupas Vincentas Borisevičius ir ar leis paduoti malonės prašymą.

Jam atsakė:

— Ar nežinote, koks buvo teismo sprendimas?!

O apie nuosprendį pridūrė:

— Jeigu dar neįvykdė, tai greitai laiku įvykdys . . .

(Pabaiga)

KUN. DR. EUGENIJUS GERULIS

1990 m. lapkričio 27 d. sueina 400 metų, kai Jonas Bretkūnas 1590 m. baigė versti į lietuvių kalbą visą Šv. Raštą.

Norint pilniau susipažinti su Bretkūnu, neužtenka žinoti jo biografiją. Reikia pažinti ir laikmetį, kada tas asmuo gyveno. Jei pasitenkintume vien biografine informacija be laikmečio pažinties, būtume panašūs į stebėtojus operos statinėje formoje, kur scena be dekoracijų, o aktorai be judesio, grimo ir prideramos aprangos. Tad šio jubiliejaus proga, norėdami iš gilesnės perspektyvos suvokti jubiliją, grįžkime 400 metų į praeitį, kad susipažintume ne vien su šios sukaikties „kaltininku“, bet kartu ir su jo laikų plačios aplinkos svarbesniais istoriniais įvykiais.

Kolumbui atradus Ameriką, už 43 metų gimė Bretkūnas. Tuo metu per pasaulį ritosi plati kolonizmo banga. Tuo ypač pasinaudojo ispanai, portugalai, britai, olandai, prancūzai ir net rusai. Šiems pasitarnavo caras Jonas IV-Ziaurusis.

Kai Liuteris prie šventovės durų kalė savo 95 tezes, kitas garsus lietuvis Mažvydas buvo vos 2 ar 3 metų vaikas, o kol gimė Bretkūnas — teko dar palaikyti 18 metų.

Gimus Bretkūnui, Prūsiją valdė hercogas Albrechtas, o Lietuvos ir Lenkijos valdovas buvo Zymantas Senasis. Baudžiava jau 90 metų slėgė lietuvių, o maro liga buvo dažnas „svečias“ (Liet. Encikl. 17-27).

Bretkūnas gimė 1536 m. Bambolei kaime, netoli Frydlando miestelio, Rytrprūsijoje. Jo motina buvo prūsė Varnynaitė, o tėvas Valteris ar Valtėnas Bretke. Šeima vertėsi ūkininkavimu ir turėjo užieigą-karčiamą. Namuose kalbėjo prūsų, lietuviškai ir kūrūšiai. Šios šeimos sūnus Jonas tapo Prūsų arba Mažosios Lietuvos 16-tojo amžiaus žymiausias lietuvių rašytojas, rašijęs kūrėjas ir gausių raštų į lietuvių kalbą vertėjas. Jis, berods, buvo pats pirmasis, išvertęs lietuvių kalbon visą Šv. Raštą. Jo didžiausias ir reikšmingiausias išspausdintas darbas buvo pamokslų rinkinys „Postilė“, parengtas 1589 m. ir išspausdintas 1591 m. rudenį, iš viso 1000 egz. Ši knyga reikšmingai patarnavo lietuvių literatūrinės kalbos stiliaus raidai.

Savo literatūrine veikla Bretkūnas tęsė Martyno Mažvydo ir Baltramiejaus Vileto (1525-1587) pradėtą darbą. Jis stiprino, plėtė religinę lietuvišką raštiją, kuri atliko teigiamą vaidmenį kovoję prieš germanizaciją bei padėjo formuoti mūsų literatūrinei kalbai.

1579.III.6 – 1590.XI.27 iš vokiečių kalbos išverto Šv. Rašto kalbą pasižymi sklandumu, gyvumu, turtingumu, nevengimu naujadary. Į lietuvių kalbą jis išvertė „Augsburgo konfesiją“, A. Korvino „Postilę“, J. Viganoto „Krikščioniškojo mokslo rinkinėlį“, Liuterio „Smalkaldeno artikelus“.

Bretkūnas darbovosi ne vien religinėje srityje. Gyvendamas Labguvoje, rinko tautosaką, papročius, senovės pėdsakus. Parašė krašto istoriją „Historia Rerum Prussicarum“. Su meile ir pagarba rašė apie sūdavius ir senprūsius.

Persikėlęs į Karaliaučių, dirbo dar aktyviau. Ypač našūs buvo 1589 metai! Jis išleido pirmąjį lietuvių kalba maldyną, spausdino giesmynus su gaidomis, tobulino Mažvydo giesmių eilėdarą.

Jo gan trumpo gyvenimo metu iš viso buvo net 12 popiežių — nuo Pauliaus III iki Klemenso VIII; Lietuvą-Lenkiją valdė 5 valdovai: Žygimantas Senasis, Žygimantas Augustas, prancūzas Henrikas Valois, vengras Steponas Batoras ir švedas Žigmantas IV Vaza. Kai Bretkūnas buvo dvejų metų amžiaus, A. Kulvietis Vilniuje buvo įsteigęs protestantišką mokyklą. Kopernikas mirė, kai Bretkūnas buvo 7 metų berniukas. Liuteris mirė, Bretkūnui esant 10 metų amžiaus. Kai Bretkūnui buvo 11 metų: Mažvydas išleido pirmąją lietuvių knygą — katekizmą; Barbara Radvilaitė išteikė už Žygi-

manto Augusto; Maskvoje vainikavosi pirmasis Rusijos caras Jonas IV Ziaurusis. Žygimantas Senasis mirė, kai Bretkūnas turėjo 12 metų.

Sulaukęs 19 metų, Bretkūnas 1555 m. išvyko į Karaliaučiaus universitetą studijuoti teologijos. 1556 m. pabaigoje įstojo į žymų protestantų vokiečių universitetą Wittenberge. Studijas tęsė dar ir kituose vokiečių ir šveicarų universitetuose.

1562 m., būdamas 26 m. amžiaus, grįžo namo. Persikėlė į Labguvą (Labiau), kur pradėjo kungauti ir pirmasis sakyti pamokslus lietuviškai ir prūsų. Čia tuoj vedė našlaitę Verternaitę iš savo gimtojo Bambolei kaimo. Labguvos parapijoje tarnavo 25 metus, gyvenimo skurdžiai, skendo sklose.

Mažvydai mirus, Bretkūnas buvo 27 metų vyras. Už poros metų mirė Mikalojus Radvila Juodasis. Bretkūnui buvo 32 metai, kai mirė paskutinis Kryžiuočių ordino magistras ir pirmasis Prūsijos hercogas Albrechtas, kurio lėšomis buvo išleista pirmoji lietuvių knyga — Mažvydo katekizmas. Lietuva ir Lenkija pasirašė nelemtą Liublino unijos aktą, kai Bretkūnas buvo 33 metų amžiaus, o sulaukus 36 metų — mirė Žygimantas Augustas. Kai Bretkūnas buvo 37-38 metų, Lietuvą-Lenkiją 5 mėnesius valdė prancūzas Henrikas Valois. Būdamas 43 metų amžiaus, Bretkūnas 1579 m. kovo 6 pradžioje versti į lietuvių kalbą Šv. Raštą. Tais pačiais metais Vilniuje buvo įsteigta akademija. Kai Bretkūnas buvo 48 metų amžiaus, mirė caras Jonas IV Ziaurusis, o sulaukus 50 metų, mirė Steponas Batoras. Sekančiais metais Lietuvos-Lenkijos sostą perėmė švedas Žigmantas IV Vaza.

Bretkūnas, sulaukęs 51 metų, persikėlė į Karaliaučių. Čia gavo klebono pareigas, materialškai vargti jau nebeteko. Pagėrėjo sąlygos pilniau atsidėti kūrybai. Bretkūnas Šv. Rašto vertimo darbą baigė 1590 m., praslinkus porai metų po Ispanijos jūrų laivyno Armados žlugimo (1588), ir už vienerių metų po Radvilų pilies Biržuose pastatymo (1589). Vertimą sudarė 8 tomai. Susipažinti su šiuo vertimu Didžiosios Lietuvos reformatai buvo pasiuntę Vi-džių katechetą Albertą Strišką, kuris, įsitikinęs, kad vertimas tinkamas ir reformatom, suteikė aprobatą. 1593 m. Bretkūnas išsiuntė savo vertimo pirmąjį rankraščio tomą Prūsijos hercogui, kad, vertimo komisijai pasivertinus, būtų pradėtas spausdinimo darbas. Deja, Prūsijos valdžios politika lietuviškų knygų atžvilgiu pasikeitė. Tiesa, 1599 m. valdžia rankraštį nupirko, bet jo nespausdino.

Evangelikų kunigas Jonas Bretkūnas, Karaliaučiuje bažnyčiai išstarnavęs 15 metų, mirė 1602 m. spalio 1 d., būdamas 66 m. amžiaus. Tautai ir Bažnyčiai nusipelnijęs asmenį pakirto maras.

J. Rėza (1576-1629) bandė Bretkūno vertimą išleisti dalimis; 1625 m. išspausdino Psalmyną, tačiau kitų dalių išleisti nebesuėjo, nes ir jo gyvybę pakirto baisus maras 1629 m. Karaliaučiuje. Kai Bretkūno vertimą išspausdinti Karaliaučiuje viltis buvo prarasta, iniciatyvos ėmėsi Lietuvos reformatai. Didysis Lietuvos etmonas, Vilniaus vaivada Jonušas Radvila (1612-1655) lietuviškai Biblijai išspausdinti Kėdainiuose buvo įsteigęs spaustuvių, tačiau 1655 m. karas ją sunaikino.

Iki Antrojo pasaulinio karo pabaigos vertimo originalas buvo saugomas Karaliaučiaus archyve, vėliau perkeltas į valstybinį archyvą Goettingene. Šiandieną to vertimo fotokopiją turime Vilniaus universiteto bibliotekoje.

Dviejų veikalų spektaklis Stratforde

Dostojevskio „Didysis inkvizitorius“ ir Čechovo „Gulbės giesmė“

ALFONSAS NAKAS

Ankstyvą sekmadienio, rugpjūčio 19, rytmetį galvotrukčiais išlėkiau iš Wasagos į Stratfordą. Bijojau pavėluoti į paskutinį man šią vasarą spektaklį. „A double bill!“ Du veikalai vienu ypu! Pernai šitaip kartu statė du Šekspyro veikalus: žiauriausią tragediją *Titus Andronicus* ir linksmiausią farsą *Painiųjų komediją*. Dabar štai „Third Stage“ teatre du rusų didžiūnai: Dostojevskis ir Čechovas.

Pirmuoju vaidina Feodoro Dostojevskio *Didįjį inkvizitorį*. Dostojevskis, kaip žinome, dramų nekūrė. Čia inscenizuota *Brolių Karamazovų* romano detalė.

Kalėjimo vienetė. Ant kėdės ar suolo, scenos vidury, sėdi tiesus kaip žvakė Kalinys (Chris Heyerdahl). Gražaus, paiglo veido, didelių, gyvų akių, ilgaplaukis, šviesiai pilka palaidine, tamsiom kelnėmis. Kažkuo jis priena Kristų. Subildijęs vienetės durims, pasirodo išdidus Kardinolas (visur rašomas didžiųjų C) — Didysis inkvizitorius (Edward Atienza). Kai nusimetė juodą, raudoną pamušalą apsiaustą, lieka su pilka sutana.

Vaidinimas trunka lygiai valandą. Kardinolas ištisai kalba, Kalinys ištisai tyli. Kalinys sulaukys Ispanijos miesto aikštėje, nes apie jį būrė minia. Kardinolas jį tardo ir įrodinėja inkvizicijos būtinumą. Jis smalsauja išgauti, kas gi per vienas Kalinys be-

Č. MASAITIS

Ar tu tikėjai?

Ar tu tikėjai,
Kad laisvės pasakos šviesiam mirazė
Užgimęs mūsų ilgesys,
Auka ir ryžtu ateitį nudažęs,
Į Tėviškę šiandien atskris?

Ar tu tikėjai,
Kad Tėviškę gaivins drąsos šaltiniai,
Kad jį pražys būtis nauja,
Šviesi, kaip rytmečio dangaus mėlynė,
Tikra, kaip Laisvės ir Tiesos?

Ar tu tikėjai,
Kad su nuostaba visi stebėsime,
Kaip Lietuvoj Vytis balta
Pakeičia kūjo priespaudos griuvėsius,
Kaip kyla laisvės vėliava?

Ar tu tikėjai,
Kad Laisvė ir Taika, sujungę jėgą
Prieš melą pergale laimės,
Ir gėrio ilgesį širdin įdiegę,
Iškos gyvenimo prasmę?

Sakai: Tikėjau! Taip, žinau.
Žinojome palaimintąją Tiesą!
Šiandien Tėvynėj matom ją.
Ji kelią mums į ateitį nutiesia
Ir spindi pergale nauja!

Tiesą šiandieną Tėviškėj laisva!
Laisva, laisva Tėvynė Lietuva!

1990.III.11

būsiąs? Pastarasis sekioja inkvizitorių akimis, nuostabą ar liūdesį, pritarimą ar baisesimą, reikšdamas lengvai atspėjamosi grimasomis, bet neištaria anei žodelio. Visaip inkvizitorius bando! Ir grūmiamas, ir maldaudamas, gniauždamas kumščius ir tiesdamas rankas, net suklupdamas, net prieš Kalinį guldamas kryžiumi, bet žodžio neišgauna. Galiausiai Kalinys atsisotėja, lėtai nuslenka į scenos gilumą, prisitartinį inkvizitorių apkabina ir pabučiuoja. O rezignavęs, palūžęs inkvizitorius beistaria: „Išei, ir daugiau man nebesirodyk!“

Per daugiau kaip du dešimtmečius vieno žmogaus vaidinimų Stratforde mačiau jau keltą. Kituose aktorius kalbėdavo apie įtampą keliančius kasdienius nutikimus, tad lengva ir įdomu būdavo klausytis (pvz. raupsuotųjų gelbėtojo kun. Damieno gyvenimo istorija Molokai saloje). Šiame vaidinime — valanda sunkauso Dostojevskio teksto, tarkim filosofijos. Nepaisant išpuilingo, girgždančio, „inkvizitoriško“ Atlienzo balso bei teatrališkų gestų, nepaisant nuostabios Heyerdahlio pantomimos, — užbaigus pasijutau labiau išvargęs, negu valandą plaukiojęs banguotame Boat Lake vandeny... Penki šimtai žiūrovų plojo ilgai ir gausiai. Ploju ir aš. Kad vis dėlto ištvėriau...

Antroji spektaklio dalis — Antono Čechovo *Gulbės giesmė*.

Šio veikalą neradau ne tik rinkinių jo dramų dviejose knygose, bet ne pavadinimo keturiose enciklopedijose. Festivalio paruošta turinio santrauka ne ką tepaaiškino. Jutau, kad tai nebus pilnakraujė drama. Nuojauta pasivertino. Žiūrovo akis išplėtė triukšminga mizanscena, atskleidžianti sklypelį scenos ir visą platų scenos užkulį. Skaidri muzika, „publikos“ ovacijos (iš magnetofono), aktorių linkčiojimai, į užkulį atbėgus glebščiaiviams, konjaka tostas vaidinimui gerai pavykus. O už kelių minučių pasilieka tik Vasily Vasilich Svetlovodov (Richard Curnock). Pasakojasi daugelį metų vaidinęs, teatru daug nusipelnęs, bet dabar susenęs, besas jau 68-rių metų, užtat po vaidinimo užsūnėdęs persirengimų kambary ir nejutęs, kaip visi išsivaikščiojo.

Atsiranda irgi neišskubėjęs sufleris Nikita Ivanič (Joseph Shaw). Svetlovodovas ir jam dar kalba apie garbingą praeitį bei dabarties mizeriją. Jis suflerį prisipašio, kad už jį pavadintų *Karaliaus Lyro* Juokdary. Kai po ilgokų spyrykšmių sufleris sutinka, abu pralinksmėję išeina. Viskas! Viskas per 32 minutes.

Gabalėlis labai čechoviškas, persunktas nostalgija, melanholiškas. Bet tai ne vienavieksmis vaidinimas, o gal veikiau dramatis etudus. Tiek to. Vaidino gerai. Buvo geros muzikos (Keith Thomas). Apstas įdomios „scenos užkulio“ butaforijos (Brian Jackson). O režisierė Jeannette Lambermont parodė nemažai drąsos, spektaklį sulipdydama iš tokių kontrastų.

Jeigu kas ir norėjo šį spektaklį matyti, jau pavėluota. Tarp rugpjūčio 19 ir rugsėjo 15 jis vaidintas tik 10 kartų. Rugsėjo 15 „Third Stage“ teatras užsidarė iki kito sezono. Festivalio ir Avon teatrų sezoną užbaigs tik lapkričio 11.

I kokį milžiną per 38-rius metus Stratfordo festivalis išaugo, byloja visas puslapis skaičių. Kai kuriuos atskleisčiau, kai už pusmečio rašysiu apie 1991 m. sezono programą.

Atsiųsta paminėti

Arvydas Juozaitis, **SAJŪDIS IR DEMOKRATIJĄ**. Vilnius, Periodika, 1990. Autoriaus spausdintų straipsnių rinkinys.

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO ŽINIOS 1989-1990. Paruošė Arūnas Žaliskas ir Nijolė Mackevičienė. Spausdino Mykolas Morkūnas.

Bronis Kaslas, **BASIEJI LIETUVOS ISTORIJS METAI**. Atspaudas iš žurnalo „I laisvė“ 1990 m. 108 nr. Jame autorius apžvelgia aštuoniolikos puslapių senąją ir naująją Lietuvos praeitį, sklaido jos dabartį ir baigia straipsnį šiomis eilutėmis: „Lietuva savo heroškuose politiniuose ėjimuose vadovauja laisvės ir žmogaus teisių frontuose. O ką mes, Lietuvos emigracija, darome ir darysime šiuose frontuose Lietuvai pagelbėti?“

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kompozitoriaus Broniaus Jonušo (1899-1976) 1990 m. XIII-ji \$1.000 stipendija paskirta sveičiui iš Lietuvos Julijui Kelerui. Ilnojaus universiteto lituanistikos katedroje Čikagoje jis studijuoja lietuvių išeivijos literatūrą, siekdamas magistro laipsnio, reiškiasi poezijoje, dalyvauja lietuviškoje veikloje. Metinę Broniaus Jonušo stipendiją yra įsteigiusi jo našlė Emilija Jonušienė lituanistiką studijuojantiems jaunuoliams, pasižymėjusiems lietuviška veikla. Per tryliką metų stipendijos buvo paskirtos aštuoniolikai jaunuolių. Kartais jos tampa dvigubomis ar net trigubomis, prisitaikant prie kandidatų skaičiaus.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus birželio 22 — rugpjūčio 31 d.d. Čikagos ir apylinkių lietuviams surengė lietuviškų meninių renginių plakatų parodą, apimančią pastarųjų 60-70 metų laikotarpį. Parodos atidaryme kalbėjo aktorė Nijolė Martinaitė, dalyvavo Čikagos tarptautinio teatrų festivalio organizatorius Bernie Sahllins. Muziejaus galerijoje lankytojų laukė ne tik lietuvių kultūrinius renginius garsinantys plakatai, bet ir jų programos, kvietimai, bilietėliai ir netgi tu renginių nuotraukos. Originali paroda atspindėjo jau praeičiai priklausantią Čikagos lietuvių kultūrinę veiklą. Senieji plakatai buvo daugiausia mėgėjiško lygio, o pokariniuose jau buvo jaučiama profesinė lietuvių dailininkų — Petro Aleksos, a.a. Algirdo Kurausko, Vinco Luko, Ados Sutkuvienės, Vytauto O. Virkau, Vlado Vijeiko ranka.

Septintoji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė, turėjusi įvykti š. m. liepos 1 d. Čikagoje, buvo nukelta į 1991 m. gegužės 26 d. Mat šiemet beveik tuo pačiu metu — liepos 5-8 d. Vilniuje buvo rengiama Tryliktoji tautinė Lietuvos dainų šventė. Savotiška staigmena dabar tapo spaudoje paskelbtas JAV ir Kanados LB vadovų nutarimas 1991 m. gegužės 18-26 d.d. Čikagoje surengti „Lietuvių muzikos festivalį“. Jis apims ne tik Septintąją JAV ir Kanados lietuvių dainų šventę, bet ir XI-ji JAV LB kultūros tarybos premijų įteikimą, religinių koncertų pirmųjų trimjų Sibiran penkiasdešimtmečiui, d. A. Ponchiellio operos „Lietuviai“ spektaklius, Mišias Švč. Mergelės Marijos gimimo bažnyčioje, dailės ir autodailės parodas, jaunimo linksmavakarių ir baiginčių festivalio pokylį. Vyriausiam visų renginių komitetui vadovaus Stasys Baras, premijų įteikimo — JAV LB kultūros tarybos pirm. Dalia Kučėnienė, dainų šventės — Vaclovas Momkus, operos spektaklių — Vytautas Radzius, parodų — dail. Petras Aleksa, pokylio — Marija Remienė. Festivalio leidinį paruošė Danutė Bindokienė, lietuviška informacija rūpinsis Jonas Žygas, angliška — Rūta Juskenė.

Silpnioji „Lietuvių muzikos festivalio“ grandis yra itališka A. Ponchiellio opera „Lietuviai“ („I Lituani“). Ją su Lietuva sieja ne muzika, tik libretui panaudotas Adomo Mickevičiaus „Konradas Valenrodas“ su italo libretisto padarytom klaidom. Čikagos lietuvių opera A. Ponchiellio „Lietuviai“ 1981 m. paminėjo sidabrinę savo veiklos sukaktį. Ši opera buvo pakartota Čikagoje 1983 m. liepos 1 d. Antrosiose pasaulio lietuvių dienose. Dabar ji vėl bus kartojama „Lietuvių muzikos festivalyje“. Jos spektakliai betgi skirsis nuo 1981 ir 1983 m. atliktųjų, nes šysyk į juos žada įsijungti svečiai iš Vilniaus — Lietuvos operos solistai, baletosolokejai ir orkestras. Džiaugsma drumsčia Čikagos lietuvių operos planą pakeitimas. Jau turbūt daug kas užmiršo, kad šiu metų pradžioje Čikagos lietuvių operos meno vadovas Alvydas Vasaitis ir valdybos pirm. Raimondas Korzonas Vilniuje susitarė su Lietuvos operos ir baletos teatro vadovybe bendromis jėgomis paruošti 1963 m. gruodžio 25 d. Bruklne mirusio Kazimiero Viktoro Banaičio operos „Jūratė ir Kastytis“ premjerą. Čikagoje ji buvo numatyta 1991 m. gegužės pabaigoje su Septintąja JAV ir Kanados lietuvių dainų švente, Vilniuje — liepos pabaigoje, susieta su Pasaulio lietuvių sporto švente. Šiuos gražius planus, atrodo, sugriovė politinė įtampa ir sovietinė Lietuvos blokada. Gaila, nes K. V. Banaičio opera „Jūratė ir Kastytis“ būtų geriau tikusi „Lietuvių muzikos festivaliui“.

V. Kst.

Rokiškio gyventojai sutinka Hamiltono „Aukuro“ ir Toronto „Aitvaro“ aktorius, kur jie buvo pavaisinti lietuvišku alumi, sūriu ir duona

Gastrolės Lietuvoje — Hamiltono „Aukuro“ ir Toronto „Aitvaro“ aktoriai Nidoje, Raganų kalne. Priekyje klūpo Šaulių teatro direktorius Vytautas Juškus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 10 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 1/4 %	nuo 13 3/4 %
1 metų term. indėlius 10 1/2 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 1/4 %	nuo 13 3/4 %
3 metų term. indėlius 10 1/4 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 11 3/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 11 1/2 %	1 metų 13 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 11 1/2 %	2 metų 13 3/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 11 1/4 %	3 metų 13 3/4 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 9 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 1/4 %	1, 2 ir 3 metų 13 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 11 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą 8 1/2 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 3/4 %	

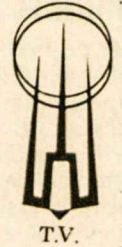
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Kauno "Žalgiris" 1985-87 žydėjimo metais laimėjo Sov. Sąjungos aukščiausioje krepšinio lygoje čempionatus. Vienų rungtynių pertraukėles metu, iš kairės: Chomičius, Kurtinaitis, Vladas Garastas "Žalgirio" vyr. treneris

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Lietuvos beisbolo atstovai JAV

Jie žaidė ir mokesi

Lietuvos beisbolininkai pirmą kartą buvo atvykę į JAV susipažinti iš arčiau su šia Lietuvoje nauja sporto šaka, pasimokyti ir pažiūrėti. 22 asmenų grupė Amerikoje išbuvo nuo liepos 6 iki 19 d., daugiausia laiko praleidusi St. Louis apylinkėse, kur buvo vietinių beisbolininkų svečiai, su kuriais draugystę pradėjo dar praėjusiais metais Lietuvoje.

Nors beisbolą žaisti pradėjo tik prieš 3 metus, atvykusieji jau nebuvo visiškai žali ir Vilniaus "Žalgirio" komandos eilėse buvo gerokai pažengusių vyrų. Vienas iš jų – Edmundas Matusevičius yra Sov. Sąjungos rinktinės narys, nors šiemet jis iš jos pats pasitraukė, kai Lietuva pavasarį paskelbė nepriklausomybę. Dauguma žaidėjų yra studentai, rimtai žiūrintys į savo pasirinktą sporto šaką.

Komandos kapitonu yra R. Šniukas, kiti šios geriausios Lietuvoje komandos nariai: D. Michelbertas, V. Neverauskas, J. Žguts (latvių kilmės), A. Jarašiūnas, T. Kliučinskas, G. Balčius, V. Matijošius, V. Paukštė, G. Žiura, V. Vasiliauskas. Vyr. treneris – G. Mikalauskas, o trenierai – R. Garnys ir R. Petkus.

Be to, su komanda atvyko ir 7 palydovai – Lietuvos beisbolo asociacijos pirm. E. Kliučinskas (jis yra socialinės apdraudos instituto direktorius), tos organizacijos vicepirmininkas – A. Karalius ir kt.

Svečiai iš Lietuvos buvo patenkinti savo viešnage. St. Louis mieste matė vietinių profesionalų komandų rungtynes ir ten juos specialiai pristatė gausiems žiūrovams. St. Louis apylinkių laikraštis "The Telegraph" apie juos įsidėjo ilgą straipsnį, kviesdamas skaitytojus moraliskai ir materialiskai paremti svečius iš Lietuvos. Jerseyville miestelio valdyba savo posėdyje nutarė mūsiškiams paskirti 500 dol. Gyventojai rėmė maistu, dovanojimo drabu-

žių. Vienu žodžiu, jie patyrė visokeriopą dėmesį.

Grįždami namo, jie ilgėliau buvę Čikagoje. Vietoje planuotų poros dienų, paviešėjo ketvirtą. Čia jiems į talką atėjo lietuvių sporto entuziastai, mūsų tautiečiai. Dauguma sportininkų prigludę Pasaulio lietuvių centras Lemonte, kiti privačiose šeimose. Visas būrys mūsų tautiečių jiems parodė tikrą lietuvišką širdį. Čikagiečiai Dalia Katičiūtė-Boydston ir jos sūnus Marius buvo nuvykę net į St. Louis apylinkes ir ten ilgesnį laiką mūsiškiams padėjo vertėjaudami ir pan. Lietuvos beisbolininkai antrą kartą į JAV žada pajudėti dar šį rudenį. E.S.

Sovietai Argentinoje

Pasaulio krepšinio pirmenybės, kurios rugpjūčio mėnesį vyko Argentinoje laimėjo Jugoslavija baigminėse rungtynėse įveikusi Sovietų Sąjungą pasekme 92:75. Maskvos dienas "Izvestija" rugpjūčio 21 d. laidoje pastebi, kad sovietų komandoje atsisakė dalyvauti lietuvių krepšininkai Sabonis, Marčiulionis, Kurtinaitis ir Chomičius. Šie lietuvių krepšininkai paskutiniaisiais metais buvo "pagėdine smogiama jėga".

Sovietų treneris V. Garastas "Izvestijū" skiltyse pasisakė esąs sovietų pasirodymu pirmenybėse patenkintas, nes tikėjosi likti šeštoje vietoje.

Ta pačia tema Ispanijos dienraštis "La Vanguardia" rugpjūčio 19 d. laidoje rašo: "Pakeliui (sovietai) prarado ir atrodo, kad visam laikui, dvi žvaigždės: Sabonis ir Marčiulionis, kurie šioje nepastovioje politinėje epochoje liko ištikimi savo lietuvių šakims. Paradoxiškai, sovietų rinktinės sudarytojas Vladas Garastas irgi yra lietuvis.

"Žalgiris" Gdanske

Gdanske įvykusiose "Solidarumo" žaidynėse Kauno "Žalgirio" krepšininkai laimėjo prieš amerikiečių negrų komandą "Harlem Wizards" 96:95. Lietuviai, amerikiečiai ir "Solidarumo" prezidentas Lech Walensa buvo gausiai susirinkusių publikos entuziastingai sutikti. Amerikiečiai buvo žymiai aukštesni už lietuvius. Aukščiausias niujorkietis buvo Ozell Jones (2.35 m.), o aukščiausias kaunietis – Eriks Dibilis (2.08 m.). Rungtynės buvo parodomąjo pobūdžio, nes daugiau komandų nedalyvavo. J.B.

"Vyčio" žinios

Toronto lietuvių sporto klubo "Vytis" krepšinio stovykloje 1990 m. rugpjūčio 19-25 d.d. Wasaga Beach vietovėje, Tėvų pranciškonų stovykloje, dalyvavo 20 jaunuolių. Stovyklos koordinatoriaus pareigas ėjo Andis Klimas. Vyriausiu instruktoriumi buvo Patrikas Torney iš Niujorko "LAK", mums pažįstamas "Vėjo" vyr. treneris. Jis sklandžiai pravedė krepšinio programą, talkinant Gintui Sendzikui. Mažiesiems praveisti lengvosios atletikos pratimai. Jie buvo užimti ir meno pratimais.

DARIUS MICHELBERTAS, vienas iš geresniųjų Lietuvos "Žalgirio" beisbolo žaidėjų, su šia komanda viešėjęs Amerikoje, prie BALFo būstinės Čikagoje. Jis 25 metų amžiaus studentas iš Vilniaus universiteto, beisbolą pradėjęs žaisti prieš trejus metus

Nuotr. E. Šulaičio

Pirmosios pagalbos tarnyba puikiai tvarkė medicinos sesuo Shilen Auher. Vartuvės darbams vadovavo Helen Barmenis su pagalbininkėmis – Janes Sernnie ir Sharon Akelaite. Stovyklai "Canada Dry" gaivinančius gerimus parūpino nenuilstantis sportininkų rėmėjas Leonardas Kirkilis. Visiems "Vyčio" klubo vadovybė reiškia gilią padėką.

Pranešame, kad "Vyčio" jaunujų krepšininčių treniruotės prasidės 1990 m. rugsėjo 25 d. Priskelimo parapijos salėje nuo 7 iki 7.45 v.v. ir tęsis visą žiemos sezoną. Tėvai prašomi jaunuolių užregistruoti pas klubo pirmininką Rimą Sondą tel. 769-0671 arba Arvydą Blauzdžiūną tel. 588-3605. A. Blauzdžiūnas

Golfo žinios

ŠALFASS 25-sios metinės golfo pirmenybės buvo pravestos 1990 m. rugsėjo 1-2 d.d. International Country Club of Niagara golfo laukuose. Jose dalyvavo golfininkai iš Toronto, Detroito, Čikagos, Klivlando, Virginijos ir kt. Šias pirmenybes organizavo ir joms sklandžiai vadovavo Toronto lietuvių golfo klubas, kuriam šiuo metu pirmininkauja Arūnas Jonikas.

Turnyro laimėtojai tapo: (išvesti iš 36 žaistų skylių bendro rezultato). Komandinės vyrų varžybos – 1 v. Čikaga su 965 tšk., 2 v. Torontas – 1001, 3 v. Klivlandas – 1033. Moterų komandinės varžybos – 1 v. Čikaga – 847, 2 v. Torontas – 853. Individualinės varžybos, meisterių klasė – 1 v. P. Stukas – 156 (Č), 2 v. T. Vaitkus – 157 (Č), 3 v. T. Lapas – 158 (Č). Vyrų A klasėje – 1 v. R. Kleiza – 160 (Č), 2 v. A. Stauskas – 163 (Č), 3 v. S. Podsadecki – 164 (Č). Vyrų B klasėje – 1 v. S. Steponavičius – 174 (K), 2 v. I. Janušis – 179 (D), 3 v. V. Vaitkus – 179 (Č). Vyrų C klasėje – 1 v. S. Obelienius – 183 (T), 2 v. T. Moran – 184 (K), 3 v. V. Siminkevičius – 185 (T). Vyrų D klasėje – 1 v. R. Strimaitis – 204 (K), 2 v. L. Gylis – 212 (Č), 3 v. J. Bankas – 219 (T). Senjorų klasėje – 1 v. P. Stauskas – 171 (T), 2 v. J. Danaitis – 176 (T), 3 v. Aug. Simanavičius – 178 (T).

Moterų A klasėje – 1 v. R. Stverak – 189 (Virg), 2 v. A. Vaitkus – 193 (Č), 3 v. I. Kymantienė – 200 (T). Moterų B klasėje – 1 v. D. Skripstas – 241 (K), 2 v. A. Urba – 246 (Č), 3 v. V. Žalaušienė – 250 (T).

Jaunių A klasėje – 1 v. A. Balta – 192 (Č), Jaunių B klasėje – 1 v. V. Ringus – 195 (Č).

Individualinėse varžybose su išlyginamaisiais smūgiais vyrų meisterių klasėje 1 v. R. Skripstas – 152 (K), Vyrų A kl. 1 v. J. Ringus – 145 (K), Vyrų B kl. 1 v. A. Karas – 148 (Č), Vyrų C kl. 1 v. J. Zabukas 142 (Č). Vyrų D kl. 1 v. S. Viskantas – 151 (D). Senjorų kl. 1 v. J. Kolis – 142 (D). Moterų kl. 1 v. B. Eimantienė – 152 (T). Amžinos jaunystės taurę laimėjo P. Stauskas iš Toronto (36 skylių rezultatas atėmus amžiaus metus – 41). Svedinio primetimo arčiausiai skylės varžybose pirmiausiai tapo: R. Stverak (Virg.), G. Stauskienė (T), B. Eimantienė (T), P. Stukas (Č), E. Lange (T), A. Žalagenas (T), V. Vaitkus (Č). Ilgiausio smūgio varžybose pirmieji buvo: T. Vaitkus (Č) ir R. Stverak (Virg.) – moterų kl. Sig. K.

Ateitininkų žinios

Jaunučiai ir jaunieji savo metų veiklą pradėjo sekmadienį, rugsėjo 23 d., su registracija po 10.15 v.r. Mišių Priskelimo parapijos posėdžių kambaryje. Jaunučių ir jaunių ateitininkų susirinkimai vyks kas antrą sekmadienį tuojau po 10.15 v.r. Mišių Priskelimo parapijos posėdžių kambaryje iki 12.30 v.r. Šių metų globėjai: Gabija Petrauskienė, Ramūnė Jonaitienė ir Antanas Rašymas. Padėjęjos: Jūra Bušinskienė ir Danėlė Didžbalienė. Informacijas teikia Ramūnė tel. 239-3421 arba Antanas Rašymas tel. 233-7757. Į jaunučius priimami vaikai nuo pirmo skyriaus. Į jaunių pereina tie jaunučiai, kurie pernai atliko įžodį ir gavo jaunučio ateitininko ženkliuką veiklos metų pabaigoje.

Kviečiame tėvelius atvesti vaikus, tinkamus į jaunučius (nuo 6-9 m. amžiaus) arba į jaunių (nuo 10-12 m. amžiaus) ir pirmąjį susirinkimą rugsėjo 30 d. Priskelimo parapijos posėdžių kambaryje tuoj po 10.15 v. Mišių.

Hamiltono ateitininkai kviečia Toronto ateitininkus į bendrą gegužinę sekmadienį, rugsėjo 30 d., Bronte Creek parke (prie Queen Elizabeth, pakelį iš Toronto į Hamiltoną) nuo 1 v.p.p. Maistą, užkandžius bei užsiėmimus parūpins Hamiltono ateitininkai. Kviečiame vykti savo transportu ir susitikti prie tvarto. Organizuoja Dalia Trumpickienė ir Žibutė Vaičiūnienė iš Hamiltono. G.P.

Skautų veikla

• "Rambyno" ir "Šatrijos" turtai rugsėjo 22 d. atidarė sezoną veiklą iškyla Toronto centrinėje saloje. Dalyvavo 60 gražaus jaunimo. Laužiu liepsnojant, įneštos vėliavos, sugiedotas Lietuvos himnas. Susikaupimo malda skaitė vyr.sk. v.s. Lina Mockutė, turtininkas paaiškino sueigios prasmę, ps. Al. Saplys skaitė tunto įsakymus, ps. Ina Balsytė "Šatrijos" įsakymus. Neseniai ps. A. Šernaitė-Simkuvienė buvo paskirta "Šatrijos" tunto turtininke, jai buvo perduota vėliava. Naują turtininkę visi sveikino, linkėdami našaus darbo. Prie lauzo visi stipriosi keptomis dešrelėmis. Po to sekė dainos ir žaidimai. Iškyla užbaigta "Ateina naktis". Tokie iškyla tikty ir su tėveliais. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius
10 1/4 % už 6 mėnesių term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius
10 1/4 % už 2 m. term. indėlius
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius
11 1/4 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 3/4 % už 1 m. GIC invest. pažym.
11 1/2 % už 2 m. GIC invest. pažym.
11 1/2 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 3/4 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
11 1/2 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
11 1/2 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 1/2 % už taupymo sąskaitą
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 13 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 13 3/4 %
2 metų 13 3/4 %
3 metų 13 3/4 % (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 13 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 78 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,

Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591, (Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonai (Toronto linijos):

416-773-6480, 416-773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 10 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 1/4 %	nuo 13 3/4 %
1 metų term. indėlius 10 1/2 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 1/4 %	nuo 13 3/4 %
3 metų term. indėlius 10 1/4 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 11 3/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 11 1/2 %	1 metų 13 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 11 1/2 %	2 metų 13 3/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 11 1/4 %	3 metų 13 3/4 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 9 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 1/4 %	1, 2 ir 3 metų 13 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 11 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą 8 1/2 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 3/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami koiliniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVUŲ (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

LADA
Mes siunčiame
"LADA" automobilius ir jų dalis į Lietuvą bei Rusiją

Skambinkite dėl informacijos dar šiandien

CARMEN & FRANK'S LTD.

2584 Eglinton Ave. E., Scarborough, Ontario M1K 2R5
Tel.: (416) 261-7219, 261-6581 • Fax: (416) 265-0979

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMAS
 2. Skalbimo mašinas ir džiovintuvus
 3. Elektrines plyteles
 4. Vėsinimo sistemas
 5. "Intercom" sistemos
 6. Centrinis dulkių siurblys ir kt. įrengimus
- Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronto.

TRANSPAK FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DĖVETI DRABUŽIAI, avalynė, būtiniai daiktai siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams Lietuvoje per Pagalbos fondą. MUITO NĖRA. Amerikos ir Kanados lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti TRANSPAK adresu per pašta arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirs tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTAI – receptiniai ir nereceptiniai siunčiami neribotais kiekiais. MUITO NĖRA.

MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica – \$84. MUITO NĖRA.

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausiu būdu jūsų giminėms. Tvarkomi PALIKIMAI. Pigiai perkami nauji AUTOMOBILIAI. DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame video, stereo, kompiuterius, FAX, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame 2-ju metų GARANTIJĄ siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ – atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Istaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p.
1-312-436-7772

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6

Scarborough, Ontario M1H 2V9

Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į

BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME

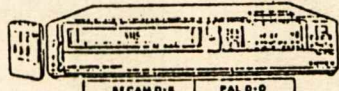
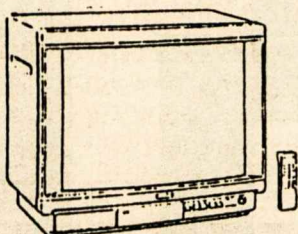
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS

NAUDOJIMUI EUROPOJE-LITUVOJE

SONY NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovintuvų mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

TORONTONT

Raimundo Turėtos ir Dellos Marcytės sutuoktuvės buvo rugėjo 22, šeštadienį. Jungtinių apygavų Toronto lietuvių evangelikų Išganytojo parapijos šventovėje atliko kun. Povilas Dilys ir kun. Algimantas Žilinskas. Vestuvinė puota su lietuvių papročiais vyko Lietuvių namuose. Sokioms grojo Čikagos lietuvių orkestras "Vytis". Abu jaunieji ilgus metus buvo "Atžalyno" tautinių šokių grupės šokėjai. Todėl puotoje dalyvavo labai daug jaunimo. Jaunieji pavestuvinėn kelionėn išvyko į Havajų salas. D.

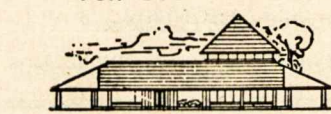
Vaistininkas Jonas Margis pardavė savo vaistinę italui savininkui ir išėjo pensijon. Trumpam laikui vaistinė buvo atidarys St. John's gatvėje, vėliau persikėlė į lietuvių pradedamą apgyvendinti rajoną Howard Park ir Roncesvalles gatvių kampe. Jis ilgus metus aptarnavo lietuvių, ypač sunkiau susikalbantių angliškai. Taip pat rėmė lietuviškus renginius, duodamas laimikių loterijoms. Tačiau didžiausias nuopelnas J. Margiui priklauso už jo nenuilstamą pagalbą siunčiant vaistus į Lietuvą giminėms ar pažįstamiems. Turėdamas ilgametę vaistininko praktiką, jis niekad negailėdavo gero patarimo. Todėl ne tik torontiečiai, bet ir Lietuvoje gyvenantys jam ir jo šeimai linki geros sveikatos ir ilgo, ramaus poilsio po 45 metų vaistininkavimo. St. D.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

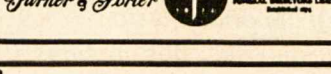
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St. 279-7440

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2337 Bloor St. W. 747-3153

Turner & Porter

A.A. Alfonsas Zubrys mirė 1990 m. rugėjo 23 d. Toronto, sulaukęs 90 m. amžiaus. Laidojamas Lietuvoje. Velionis buvo gimęs 1910.IX.10 Simne. Baigęs vidurinį mokslą, įstojo Lietuvos savanorių kariuomenėn. Aukštusius chemijos mokslus ėjo Vokietijoje, Prancūzijoje ir Šveicarijoje. Profesoriavo Vytauto Didžiojo un-te Kaune. 1944 m. pasitraukė į vakarus, kurį laiką gyveno Freiburge i. Br. Kanadon imigravo 1949 m. Dirbo savo profesijoje Toronto un-to chemijos laboratorijoje tyrimų srityje, bendradarbiavo profesinėje Kanados spaudoje, dalyvavo lietuviškoje veikloje, ypač kūrėjų-savanorių eilėse. Jo liūdi žmona dantų gydytoja p. Zubrienė, giminės, kūrėjai-savanoriai ir lietuviškoji visuomenė.

Dail. Alfonso Dargio darbų paroda Prisikėlimo parapijos mažojoje salėje rugėjo 22-23 d.d. sulaukė gausių lankytojų ir praėjo su pasisekimu. Ją surengė Prisikėlimo parapijos visuomeninė sekcija, kurios pirmininkė L. Nakrošienė pradėjo parodos atidarymo programą, pakviesdama rašytoją Jurgį Jankų supažindinti svečius su dailininku. Rašytojas ilgokoje kalboje iškėlė keletą bruožų, apibūdinančių Alfonso Dargį, prieš kurį laiką iš Rochesterio persikėlusį gyventi į Vokietiją. Pats dailininkas trumpai padėkojo parodos rengėjams ir prasitarė, kad ši jo paroda Toronte esanti paskutinė. L. Nakrošienė skelbė, kad paroda atidaryta ir pakvietė visus prie kavos ir skanumynų. Sienose kabėjo 43 spalvingi abstraktai, kuriuos svečiai apžiūrėjo ir aptarė. Keli darbai tuoj pat buvo nu-

pirkti. Taipgi už prieinamą kainą galima buvo įsigyti neįremtų reprodukcijų. Tiek giliu kūrybiškumu dvelkiantys A. Dargio darbai, tiek pats parodos suorganizavimas paliko labai gerą įspūdį. S.

Paieškojimas

Paieškomi asmenys, kurie pažinojo a.a. Jeronimą Naškauską, mirusį 1988 m. rugpjūčio 27 d. Liečia nekilnojamo turto palikimą. Kreiptis į Public Trustee raštinę, 145 Queen St. West, Toronto, Ont. M5H 2N8, tel. 866-2230.

Nori susirašinėti

Kęstutis Mameniškis, veterinarijos gydytojas, norėtų užmegzti ryšius su veterinariais ar kitais specialistais ir pasidalinti profesine patirtimi. Adresas: Radvilskio raj., Baisogala 234125, Palydovo 17-19, Lithuania, Europe.

Prašo pagalbos

Laura Norkutė, tik penkerių metų turi gimtą širdies ydą – triburio vožtuvo atreziją, plaučių atrezijos susiaurėjimą. Palengvinanti operacija, atlikta 1987 m., problemos neišsprendė. Lauros mama, neturėdama gimių ir pažįstamų šlapus Atlanto, prašo geriausių tautiečių pagalbėti jos dukrelei Laurai. Adresas: Lolita Norkienė, 233043 Kaunas, Automobilistų 23-23, Lithuania, Europe. Tel. 712708.

Lankėsi Pabaltijyje

Europos parlamento krikščionių demokratų frakcijos septynių žmonių delegacija, vadovaujama pirmininko dr. Egon Klepsch, rugėjo 23-26 d.d. lankėsi Lietuvoje, po to Latvijoje ir Estijoje. Kelionės tikslas – remti Baltijos kraštų visiškos nepriklausomybės siekius ir jų įsijungimą į Europos bendruomenę. Inf.

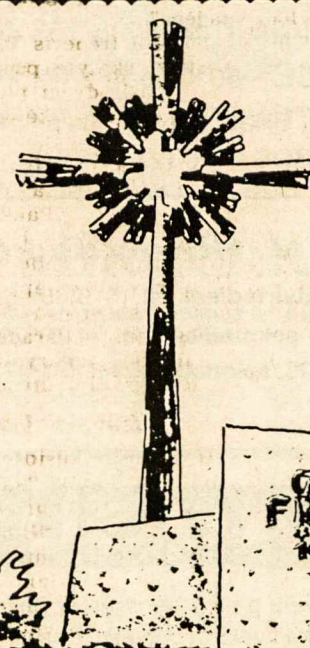
Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 100 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

SAVAITĖ EGZOTIŠKOJE MEKSIKOJE

(Club Maeva – Manzanillo)

1991 m. vasario 18-25 d.d.

su Lietuvos gražuolėmis:

Miss LIETUVA ir Miss GRACIJA – Greta Bardavelyte,
Miss PUBLIKA ir Miss ELEGANCIJA – Jūrate Kunevičiūtė,
Miss FOTO – Jūrate Guzytė

Kaina – \$1139 kan. asmeniui (po du viename kambaryje). Valstybiniai mokesčiai ir patarnavimai ekstra \$180 kan. asmeniui. Kelionės kainą įskaičiuota: skridimai lėktuvu iš Toronto į Manzanillo ir atgal. Pervežimai tarp orauščio ir viešbučio. Maistas 3 kartus per dieną, pasirenkami restoranai. Visi gėrimai – vynas, alus bei kokteilai. Įvairūs vandens sportai ir jų pamokos (įskaitant vandens slidinėjimą, buriavimą, keliones valtimis). Teniso klubas, teniso klubikos, jodinėjimas arkliais, tinklinis, krepšinis, aerobikos pratimai sausumoje ir vandeny, šokių pamokos, ispanų kalbos pamokos, kiekvienos dienos bei vakaro pramogų programos, pastovios paslaugos.

Lietuvos garbei bus rengiamas

LIETUVIŠKAS PRAMOGINIS VAKARAS,

kurio programą ruoš ir atliks visos trys Lietuvos gražuolės kartu su lietuviais, kurie vyks į šią linksmą daug pramogų žadančią kelionę. Tad kviečiame lietuvių ir Lietuvos vardą garsinti šiuo graži poilsio ir pramogų keliu.

Kadangi šis klubas labai populiarus ir vietų skaičius ribotas, prašome šiai kelionei užsiregistruoti iki rugėjo 24 d. Rankpinigiai – \$250. Kelionė iš Toronto vadovaus Andrius

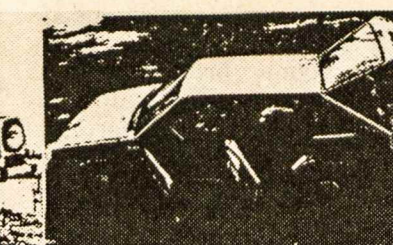
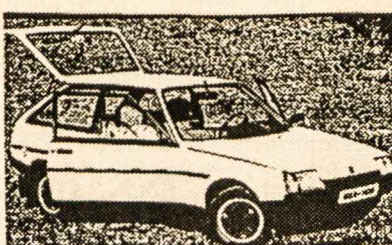
Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:

Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADACANADA INC.

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

Tel. 240-0594

Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

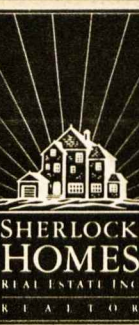
Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas

Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3

Fax 534-8953

RE/MAX

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)

Norkus

namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

INSURANCE
BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Pakrikštyti: John ir Loretos (Ulbaite) Viola sūnus Danielius Juozas; Robert ir Violetos (Celejewskaite) Henderson dukrelė Viktorija-Karolina.

— Autobusas rugsėjo 30, parapijos šventės dieną, nuo Islington požeminių traukinių stoties išvažiuos pusvalandžiui anksčiau — 10 v.r., o nuo Anapilio atgal važiuos du autobusai: vienas — įprastu po pamaldų laiku (12.45 v.p.p.), o kitas — po šventės vaizų (3 v.p.p.).

— Sutvirtinimo sakramentui besiruošiančių repeticija bus rugsėjo 28, penktadienį, 7.30 v.v. mūsų šventovėje. Ta pačia proga visi galės prieti išpažinties.

— Aukojų "Caritas": \$40 — A. Petkevičienė; parapijai: \$100 — A. Ketvirtienė, A. A. Lukošiai, M. Jakubauskienė; \$60 — R. Celejewska; \$50 — P. E. Žuliai.

— Mišios rugsėjo 30, sekmadienį, 9.30 v.r. už parapiją, 11 v.r. už Lietuvą; Wasagoje Mišios rugsėjo 29, šeštadienį, 7 v.v., už a.a. Vaclovą Stanevičių.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 29 d., 9.30 v.r. pamaldas šventovėje laikys parapijos tarybos nariai; klebono pareigas einantis kun. P. Dilys rugsėjo 26 d. vyks į Čikagą, grįš spalio 2 d. Jis dalyvaus Lietuvių evangelikų reformatų sinode JAV.

— Mūsų parapija maloniai kviečia spalio 21 d. atsilankyti į kun. P. Dilio 60 metų kunigystės sukaktį ir 85 metų gimtadienio minėjimą; pamaldos šventovėje 1 v. p.p., giedos parapijos choras. Po pamaldų vaizės Lietuvių namuose. Įėjimas \$20 asmeniui. Pakvietimam garbės svečiams bus išsiuntinėjami šiomis dienomis.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojų: \$50 — Vladas ir Alvinas Ramanauskai a.a. Kosto Simonaicio atminimui; \$40 — W. Rogers. Iš viso statybos fonde yra \$180,441. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Priskelimo parapijos kredito kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 320 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Gražulis, Jurgis Jurgelis — Lietuvos parlamento narys, E. Pivorūnas, L. Pivorūnas iš Vilniaus; J.J. Juozapavičiai, D. Sinkevičienė, R. A. Stripinai iš Kauno; A. Skuzinskas iš Jurbarko, R. Artickonis, P. Demikis iš Marijampolės, Arvydas ir Ričardas Čereškos iš Panevėžio; E. Manelienė iš Klaipėdos; V.O. Rociūnai iš Independence, Ohio; J. Vizgirdienė iš Seminole, Fla.; J. Jacinas iš Rochesterio; J. Mitkienė iš Aschersleben, Rytų Vokietijos; Roma Eskirtienė, M. Sodaitis iš Australijos. Su svečiais supažindino ir pranešimus atliko LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

— Sekmadienio popietėse būdės šie valdybos nariai: rugsėjo 30 d. — Kristina Dambaraitė-Janowicz, spalio 7 d. — Vytas Kulnys, spalio 14 d. — Valteris Dauginis ir spalio 21 d. — Balys Savickas.

— Valterius Drešerius atsisakius iš LN valdybos nario pareigų, jo vietoje pakviestas pirmas kandidatas Balys Savickas.

— Naujas LN narys — Klemas Naudužas, sumokėjęs nario įnašą \$100.

— LN valdybos posėdis — spalio 4, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— **KLK moterų draugijos skyrių atstovų suvažiavimas** įvyks š. m. lapkričio 17-18 d.d. Toronte, Priskelimo parapijos parodų salėje. Suvažiavime dalyvauti kviečiamos ir visos draugijos narės. **Centro valdyba**

A. A. J. Kudabos ir a.a. J. Girėno atminimui B. S. Matulevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojų \$20.

A. a. O. Vėlyvienės atminimui vietoje gėlių Gailutė ir Alfafas Preikšaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojų \$20.

Aleksandras Kryžauskas su žmona Jadvyga ir dukra Irena Paulauskiene iš Mažeikių, lydimi Viktoro Kryžausko, lankėsi "Tėviškės žiburiuose". Paliko laikraščiui \$10 auką.

Dr. Birutė Petruilytė-Jonienė, York universiteto profesorė ir North York mokyklų sistemos vyresnioji psichologė, buvo pakviesta ir davė pranešimą pirmoje Kanados dinamiško įvertinimo konferencijoje, kuri įvyko rugsėjo 4-5 d.d. Toronte. Jos pranešimo tema: "Daugiakultūros ir pedagoginės filosofijos pasikeitimo poveikis į mokinius, mokyklų sistemą ir profesinį personalą." S.P.

Priskelimo parapijos žinios

— Š. Pranciškaus asyžietio šventės proga, švenčiamos kas metai spalio 4 d., mūsų parapijos Trečiojo ordino kongregacija planuoja iškilmingas Mišias 7 v.v. Jų metu bus pašventinta naujai įsigyta kongregacijos vėliava, kurią suprojektavo dail. Aldona Totoraitienė, o išlaidas padengė Ant. Zakienė. Po Mišių visi dalyviai kviečiami į Parodų salę kavutei ir trumpai programai apie šv. Pranciškų.

— Rugsėjo 22 d. palaidotas a.a. Edvardas Kasperavičius, 57 m. — Literatūros rečitalis, kurį atliko rašytoja Birutė Pukelevičiūtė, įvyks ateinantį sekmadienį, rugsėjo 30, 5 v.p.p. parapijos salėje. Po pamaldų platinami bilietai. Ši renginį ruošia KLK moterų draugijos parapijos skyrius ir "Caritas" šalpos fondas. Tie patys rengėjai ruošia ir Oskaro Milašiaus 50 mirties metinių minėjimą rugsėjo 28 d., 7.30 v.v. parapijos salėje.

— Sauliaus Paukščio iš Vilniaus fotografijų paroda vyks Parodų salėje rugsėjo 30 d. po 10.15 v. Mišų. Šią parodą rengia parapijos tarybos visuomeninė sekcija.

— Rudens madų paroda, kurią organizuoja parapijos tarybos jaunųjų seimų sekcija, įvyks rugsėjo 28, penktadienį, 6.30 v.v. Toronte Eaton centre, Flag room, 6-tame aukšte. Po parodos vaizės su kava ir pyragais. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas Mary-Ann Kušlikienę tel. 234-0500.

— Sutvirtinimo sakramentas jaunuoliams/ėms, sulaukusiems 12 metų amžiaus, bus teikiamas vysk. P. Baltakio ateinančių metų gegužės 12 d. per 10.15 v. Mišias. Pirmoji Komunija bus gegužės 5 d. per 10.15 v. Mišias. Registracija ir pamokų laikas bus paskelbta vėliau.

— Parapijai aukojų: \$500 — A. M.; \$300 — Č. B. Joniai; \$100 — J. P. Barakauskai, S. V. Liūmės, V. Juzukonytė, L. G. Matukai, V. Kecerienė, P. F. Stirbiai; \$50 — dr. A. Lukienė, S. Barčaitis, R. D. Gagne, J. A. Žemaičiai; Šv. Kazimiero kolegijai ir kolegijos klierikų fondui: \$1,000 — A. M.

— Mišios rugsėjo 30, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Vladą Povilenskį, 9.20 v.r. už a.a. F. Vasilūną, 10.15 v.r. — už a.a. Mariją Valiulienę, Venslovaicijų šeimos mirusiųs, a.a. Kotryną ir Antaną Margius, 11.30 v.r., prašant Lietuvai laisvės.

Toronto lietuvių pensininkės mezgėjos pradeda rudens sezoną ir renkasi į "Vilniaus" namus spalio 1, pirmadienį, 10.30 v.r. Kviečiamos dalyvauti ir nemezgjės.

Būrelio komitetas

Aukštesniųjų liuanistinių kursų paskutinė registracijos diena įvyks spalio 1, 6 v.v., Michael Power — St. Joseph's gimnazijoje. Pamokos šiose patalpose prasidės 6.30 v.v. Registruojantis reikia sumokėti \$25 ir pristatyti mokinio numerį. Jeigu į 10-jį skyrių nesusidarys 15 mokinių grupė, tai šio skyriaus programa bus tęsiama Maironio mokykloje ir pavasarį mokiniams bus išduoti mokyklos baigimo pažymėjimai. Šių mokinių registracija vyktų spalio 6 d., 9 v.r., Maironio mokykloje. Smulkesnė informaciją teikia G. Paulionienė tel. 249-1305. Inf.

Virgilijus Noreika, žymusis Lietuvos solistas tenoras ir Vilniaus operos ir baletu teatro vyriausiasis direktorius, kartu su savo akompaniatorium Povilu Jaraminu atvyks į Kanadą spalio 9 d. Jie Kanadoje atliks net keturis koncertus. Pirmasis įvyks Toronte, sekmadienį, spalio 14, 3.30 v.p.p., Toronto universiteto muzikos fakulteto Edward Johnson pastato Walter salėje (80 Queen's Park Crescent).

Salėje draudžiama rekorduoti, fotografuoti ar filmuoti koncertus. Kiti sol. V. Noreikos koncertai įvyks: Londone, spalio 18, ketvirtadienį, 7.30 v.v., Vakarų Ontario universiteto muzikos fakulteto pastato rečitalių salėje (universiteto rajone ant Perth Drive); Hamiltone: spalio 21, sekmadienį, 4.00 v.p.p., Scott Park mokyklos auditorijoje (1055 King Street East); ir Montrealyje spalio 28, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Aušros Vartų parapijos salėje (1465 De Seve Street).

VNK komitetas Toronte

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia kelionę į Arizoną, Scottsdale vasarvietę 1991 m. sausio 17-31 d.d. Skambinti Lydijai Balsienei tel. 766-7724 iki lapkričio 1 d. Vėliau registruotis nebus galima.

Valdyba

Eichstatto lietuvių gimnazijos SUVAŽIAVIMAS

įvyks 1990 m. spalio 5-7 d.d., Čigakoje.

PROGRAMA: spalio 5, penktadienį, 7.30 v.v., susitikimas — Jaunimo centre, 5600 So. Claremont Ave. Tel. 312-778-7500.

spalio 6, šeštadienį, 7 v.v., vakarienė, Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Tel. 312-436-8500.

spalio 7, sekmadienį, 12.15 v.p.p., Mišios Jėzuitų koplyčioje.

Dėl informacijos skambinti A. Kikilui tel. 708-636-8685.

Rengėjai

75 m. "DIRVOS" sukaktuvinis minėjimas-koncertas,

įvyks š.m. spalio 14, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namų, Karaliaus Mindaugo menėje.

Programoje: St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Vašingtone ir prie Šv. Sosto, Irena Kriaučeliūnienė iš Čikagos, sol. Regina Žymantaitė-Peters, sol. Eugenio Fernandi, pianistas — William Vendice.

Po koncerto kava ir pyragai. Vietos numeruotos. Įėjimas — \$9. Bilietai platinami sekmadieniais Toronto Lietuvių namuose, pas Aldoną Jankaitienę tel. 762-9183, Vytautą Matulevičių tel. 247-9710 ir Hamiltone G. Breichmanienę tel. 1(416)627-1420.

Susipažinimo vakariene

po koncerto LN Gedimino pilies menėje. Kaina — \$15.

"Dirvos" rėmėjų sukaktuvinis komitetas

Vilniaus operos ir baletu teatro vyriausio direktoriaus ir žymaus solisto VIRGILIJAUS NOREIKOS ir jo akompaniatoriaus pianisto POVILO JARAMINO

KONCERTAS

š. m. spalio 14, sekmadienį, 3.30 v. p. p.,

Toronto universiteto muzikos fakulteto Edward Johnson pastate, WALTER SALĖJE, 80 Queen's Park Crescent (už McLaughlin planetariumo).

Įėjimas — \$15 asmeniui. Bilietų užsakymus priima J. Vingelienė tel. 233-8108. Dalis pajamų — PAGALBOS LIETUVAI VAJUI.

Rengėjai — VNK komitetas Toronte

Kiti sol. V. Noreikos koncertai Kanadoje:

LONDONE spalio 18, ketvirtadienį, tel. (519)657-5258 — rengia L. Eimanto vardo lietuvių mokykla

HAMILTONE spalio 21, sekmadienį, tel. (416)529-8593 — rengia Hamiltono Pensininkų klubas

MONTREALYJE: spalio 28, sekmadienį; tel. (514)722-3545 — rengia Ansamblių iš Lietuvos

koncertams rengti komitetas

BUS SAUGU IR PATOGU

GAUTA ŽINIA, jog visi, kurie gauna pensijas ar pašalpas iš federacinės valdžios čekiais per paštą, 1991 metais galės prašyti, kad valdžia pervedtų šias sumas tiesiogiai į jų asmenines sąskaitas bankuose, TRUST bendrovėse ar kredito kooperatyvuose. Pirmoji eilė 1991 metų pradžioje bus leista tai padaryti su OLD AGE SECURITY (senatvės) pensijomis, o kiek vėliau ir su visomis kitomis: FAMILY ALLOWANCE, CANADA PENSION PLAN, WAR VETERANS ALLOWANCE, ir t.t. Tai didelis patogumas, kuriuo siūlome pasinaudoti visiems mūsų kooperatyvo nariams, nes

- Nereikės bijoti, kad čekis dings kur nors pašte, bus pavogtas arba pamestas;
- Nereikės kiekvieną kartą čekį gavus, eiti ar važiuoti į banką jį deponuoti;
- Kiekvieną mėnesį tą pačią dieną iš valdžios gautas pensijos čekis bus įrašytas į kiekvieno pasirinktą asmeninę sąskaitą.

Apie šią galimybę valdžia painformuos kiekvieną čekius gaunantį ir atsiųs specialias formas, kurias užpildžius reikės valdžiai pasiųsti. Jeigu kas turėtų sunkumų šias formas užpildyti, užsikeitė į mūsų kooperatyvą jį tarnautojai jums padės.

Kviečiame visus narius pervedti visas pensijas bei pašalpas į savo sąskaitas mūsų kooperatyve, nes tai bus jums saugu ir patogiu.

Priskelimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

Oskaro Milašiaus minėjimas

— šį penktadienį, rugsėjo 28 d., 7.30 v.v. Priskelimo parapijos parodų salėje rašytojos aktorės Birutės Pukelevičiūtės atsilankymo proga. Oskaras Milašius, prancūzų kalba rašęs apie Lietuvą rašytojas, yra mažai žinomas ir spaudoje retai minimas. Todėl lietuvių visuomenei bus gera proga susipažinti su jo biografiniais bruožais ir kūryba pačiu įdomiausiu būdu — iš aktorės B. Pukelevičiūtės lūpų.

Svečiai bus pavaišinti kava ir saldumynais. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Šį vakarą rengia KLK moterų dr-jos Priskelimo parapijos skyrius ir "Caritas" šalpos fondas. A.S.

Alpha — Book Publication reikalauja prašoma kreiptis šiuo adresu: 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7. Inf.

Toronto Priskelimo parapijos kredito kooperatyvui reikalingas tarnautojas-ja

pilnam darbo laikui. Skambinti tel. 532-3400.

Vedėjas

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUS-ARCHYVAS

kviečia visus atsilankyti į naujų rodinį

PARODA:

Lietuvos pinigai, unikalūs audiniai, lietuvių mokyklos nuo 1945 metų.

Atidarymas — rugsėjo 30 d. nuo 10.30 v.r. iki 8.00 v.v. (Anapilis, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

Vedėja

MONTREALQUE

Pasaulinėje ortopedų-traumatologų sukaktuvinėje 100 metų konferencijoje, Montrealyje, Lietuvos respublikai atstovavo Kauno medicinos instituto ortopedijos-traumatologijos profesoriai Algimantas Petrulis ir Sigita Pranciševičius. Konferencijoje dalyvavo apie 5000 atstovų, kurie lietuvių labai šiltai priėmė. Kauniečiai rugsėjo 12 d. Montreale lietuvių aukšinio amžiaus klube "Rūta" padarė pranešimą lietuviams, tema "Kaip turėti amžinai jaunus kojas". Tarp kitko jie aiškino, kad negalima kištis į vaiko natūralų vystymąsi — nereikia vaiko statyti ant kojų, kol jis pats nesištoja. Vyresnio amžiaus žmonėms patarė daug judėti — vaikščioti. Buvo parodytas gana paprastas pratimas, tinkąs vyresniesiems. Taip pat buvo atskleidžiama į sveikatos bei tautinius klausimus. Apie 60 asmenų, patenkinti pranešimu, sudėjo \$410 svečių asmeninėms išlaidoms, nes jiems, važiuojant į Kanadą, nebuvo iškeistas nė vienas centas.

Montrealeio liuanistinės mokyklos tėvų susirinkime, įvykusiame rugsėjo 15 d., buvo išrinktas naujas tėvų komitetas: L. Dragūnienė, Regina Piečaitienė, Violeta Ramas, Rūta Rudinskienė, Silvija Staškevičienė, Daina Vasiliauskienė ir Saulius Gorys.

Jono Rimeikio ir Sharon Lopresti sutuoktuvės palaimino klebonas kun. Stasys Šileika rugsėjo 8 d. šv. Kazimiero šventovėje. Vestuvinis pokylis vyko tos pačios parapijos svetainėje.

Vedyboms ruošiasi Richard Givis su Marila M. Edmonds, kuri rugsėjo 16 d. buvo pakrikštyta AV šventovėje.

A.a. Jonas Statkus, 34 m. amžiaus, mirė rugsėjo 3 d. Palaidotas iš Marijos Dangun Ėmimo šventos rugsėjo 12 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Lūdi tėvai ir sesuo su vyru.

A.a. Bronius Zinkevičius, 89 m. amžiaus, mirė rugsėjo 14 d. Palaidotas iš AV šventovės rugsėjo 17 d. Cote des Neiges kapinėse. Liko artimi giminės Lietuvoje. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/2%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	10 3/4%	Taupymo — kasdienes	6 1/4%
180 d. - 364 d.	10 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	10 1/4%	RRIF — RRSP — term.	11 3/4%
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF — RRSP — taup.	7 1/2%
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

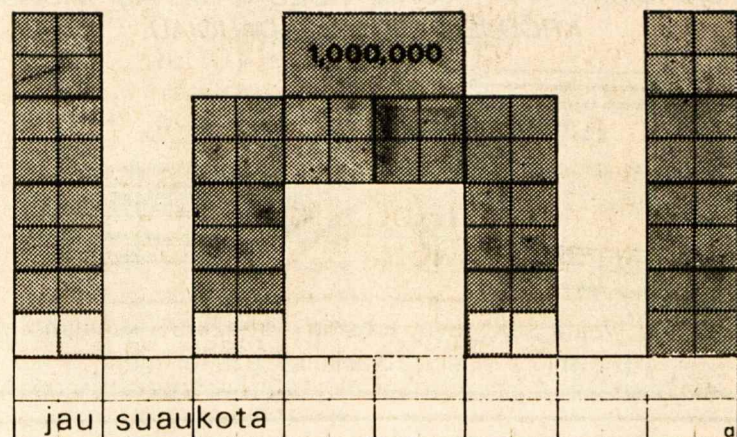
Nekilm. turto nuo 13 1/4% asmenines — nuo 14 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KAŠOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar
jau atidavei savo dalį?

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

LIETUVĖ MOTERIS, 46 m. amžiaus, gyvenanti Amerikoje, nori susirašinėti su lietuvių vyriškiais. Adresas: Gražina Vileikienė, 7228 S. Mozart, Chicago, IL 60629, USA.

PARDUODU automobilį Pontiac 6000 1989 metų, įvažiuota 24,000 kilometrų. Skambinti po 7 v. tel. 621-1261 Toronte.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško bet kokio darbo. Skambinti tel. 233-5996 Anelei.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norūkį (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne

NORĖDAMI ĮSIGYTI geriausių Lietuvos dailininkų ir skulptorių reprezentacinius, tik prieš blokadą išvežtus darbus, prašome skambinti Bičkus Baltic Art tel. 232-2648 Toronte.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniskai paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkiui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučulienėi tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.